Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

# ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 195 (5569) СЕРАДА 26 ЖНІЎНЯ 1936 г. Год выдання XX

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

## СЁННЯ У НУМАРЫ:

Паведамленні ЦК ВКП(б), ЦВК СССР, СНК СССР і Наркамата Абароны Саюза ССР аб смерці камандарма 1-га ранга Сергея Сергеевіча Каменева.
Прывітанне партыйнага актыва Сталінскага раёна г. Менска Іосіфу Вісарыёнавічу Сталіну.
ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Уся краіна вітае прыгавор.
Працоўныя БССР вітаюць прыгавор Вярхоўнага суда над подлай бандай тэрарыстаў-агентаў Гестапо.
РЭДАКЦЫЙНЫ АРТЫКУЛ — Няўхільна павышаць бальшэвіцкую пільнасць.
Ал. Міронаў — Героі морскіх глыбінь.
Арк. Зарубежны — Скаргі ініцыятараў стаханаўскага руху.
Міжнародны шахматны турнір у Натынгэме.
Ваенна-фашысцкі мяцеж у Іспаніі: Бамбардыроўка Овіеда.—Паветраны налёт мяцежнікаў на Мадрыд.

## Уся краіна вітае прыгавор

З усіх канцоў вялікай краіны Саветаў нясецца аднадушнае адабрэнне прыгавора Вярхоўнага суда над трацкісцка-зіноўеўскай бандай. На ўсходзе, захадзе, на поўначы і поўдні рускія, украінцы, беларусы, таджыкі, грузіны, кіргізы, усе народы СССР з радасцю гавораць:

— Суд выканаў наша патрабаванне — паўзучая гадзюка знішчана!

Не ўдалося і не ўдасца бандам гнусных забойцаў, агентам фашысцкіх ахранак, абязглавіць нашу рэвалюцыю, прыпыніць сэрца нашага гераічнага народу, сэрца мудрага, любімага Сталіна. Жывой сцяной яшчэ цясней стаў народ вакол правадыра і яго слаўных саратнікаў.

— Правільнае, справядлівае рашэнне!

Хто ірвецца сэрца ўзяць народу,
Таму адзін прысуд — расстрэл!

Жорстка пралічыліся гнусныя забойцы! Няма такой у свеце сілы, якая магла-б пахіснуць магутнае адзінства савецкага народу, яго бязмежную любоў і адданасць да партыі, да Сталіна.

Сталін — наша радаснае, шчаслівае жыццё. Сталін — сонца чалавецтва, росквіт нашай сацыялістычнай радзімы! — выказваюць у сваіх пачуццях, у сваіх думках мільённыя масы працоўных СССР.

Беларускі народ, адроджаны да жыцця Вялікай пролетарскай Кастрычніцкай рэвалюцыяй, ведае і памятае ўсе жахі царскага самадзяржаўя, разгулу нямецкіх і польскіх акупантаў. Беларускі народ ведае і памятае, што толькі пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна, дзякуючы штодзенным клопатам таварыша Сталіна, з дапамогай рускага пролетарыята ён вызваліўся ад гнёту нямецкіх і белапольскіх акупантаў, стаў жыць радасным і поўнакроўным жыццём, як роўны сярод роўных у дружнай сям'і народаў вялікага Савецкага Саюза.

У дні суда над трацкісцка-зіноўеўскай бандай фашысцкіх наймітаў, калі раскрылася ўся карціна жудасных злачынстваў, што рыхтавалі гэтыя выраджкі, беларускі народ, як і ўсе народы краіны Саветаў, стаў яшчэ больш згуртаваным, адзіным, выказваючы гарачую любоў да свайго бацькі і друга — вялікага Сталіна. да таго, хто вядзе нас ад перамогі да перамогі.

На шматлюдных мітынгах рабочыя, калгаснікі, працоўная савецкая інтэлігенцыя шлюць гарачае прывітанне слаўным чэкістам за бальшэвіцкую пільнасць, за ахову спакою вялікай краіны Саветаў і жыцця дарагіх правадыроў савецкага народу.

Злоўленая з палічным трацкісцка-зіноўеўская банда тэрарыстаў атрымала па заслугах. Прыгавор суда прыведзен у выкананне. Сабакам — сабачая смерць! Імёны подлых забойцаў, расстраляных па прыгавору пролетарскага суда, будуць пракляты ў вяках. Але мы павінны заўсёды, у любой абстаноўцы памятаць, што яшчэ не ўсе гнёзды бандытаў і здраднікаў выкрыты. Жыве яшчэ главар знішчанай шайкі Іўдушка-Троцкі. Ён і ўся ашалелая зграя гнусных забойцаў з фашысцкіх ахранак яшчэ не раз папрабуюць падаслаць у нашу краіну дыверсантаў, шпіёнаў, правакатараў.

Быць заўсёды на-чаку — свяшчэнны абавязак кожнага сумленнага труджаніка, кожнага партыйнага і непартыйнага бальшэвіка.

Вораг хітры і небяспечны. Ён маскуецца, двурушнічае. Працэс над трацкісцка-зіноўеўскай бандай павінен паслужыць сур'ёзным урокам для ўсіх працоўных і ў першую чаргу для камуністаў.

Гэты наглядны ўрок класавай барацьбы абавязвае нас выкрываць ворага да канца, пад якой-бы маскай ён ні хаваўся. Гэты ўрок абавязвае нас не на словах, а на справе павышаць класавую пільнасць, праяўляць непрымірымасць да ворага і яго агентуры.

БССР — заходні фарпост краіны Саветаў. Мы жывем і працуем на мяжы з капіталістычным светам. Наш ганаровы абавязак перад працоўнымі ўсяго Савецкага Саюза яшчэ актыўней дапамагаць слаўным савецкім пагранічнікам зарчэй ахоўваць граніцу.

Вялікі магутны савецкі народ, вітаючы прыгавор суда над бандай забойцаў, падмацоўвае гэты прыгавор новым уздымам працоўнага энтузіязму, барацьбой за новыя перамогі сацыялізма. Рабочыя і работніцы менскай чырвонасцяжнай швейнай фабрыкі «Кастрычнік» адны з першых у БССР абавязаліся да гадавіны стаханаўскага руху выканаць промфінплан не менш чым на 110 проц.

Шырыцца пачын перадавікоў. Расце стаханаўскі рух, растуць перамогі сацыялізма.

У барацьбе за новыя перамогі сацыялізма, за радаснае жыццё савецкага народу шчыльней нашы рады вакол партыі, вакол мудрага, любімага правадыра, таварыша Сталіна! Вышэй рэвалюцыйную пільнасць!

## СХОДЫ ПАРТАКТЫВА ГОРРАЙКОМАЎ МЕНСКА

Учора ў Доме партыйнага актыва адкрыўся шматлюдны сход партыйнага актыва Сталінскага горрайкома.

З дакладам аб тэрарыстычнай дзейнасці контррэвалюцыйнай трацкісцка-зіноўеўскай банды выступіў сакратар райкома тав. Літвін.

Кожны раз пры ўспаміне імя правадыра народаў вялікага Сталіна выклікае ў прысутных буру воплескаў і авацый. Усе ўстаюць з сваіх месц і доўга, доўга апладзіруюць. Кожны выказвае пачуцці бязмежнай любві, беззаветнай адданасці таварышу Сталіну, Цэнтральнаму Камітэту.

— Трэба да канца выявіць усіх ворагаў, праяўляць пільнасць заўсёды і ўсюды, вывучаць людзей, іх акружэнне, выхоўваць ярасць мас да ворагаў, выкрыць ворага, як-бы ён добра ні быў замаскаваны,—заклікае дакладчык.

Пад буру воплескаў і авацый усёй залы, крыкі «ўра», вітальныя водгукі «Няхай жыве наш Сталін» партыйны актыў паслаў пісьмо вялікаму правадыру комунізма, любімаму другу, бацьку і настаўніку працоўнага народу таварышу Сталіну.

У спрэчках запісалася 35 чалавек. Выступіла 8.

Сёння ў Доме партактыва ў 6 гадзін вечара працяг схода.

* * *

25 жніўня ў клубе НКУС адкрыўся сход партыйнага актыва Кагановіцкага раёна. Сход заслухаў даклад сакратара Кагановіцкага райкома партыі тав. Варончанкі аб тэрарыстычнай дзейнасці контррэвалюцыйнай трацкісцка-зіноўеўскай банды.

Прамовы ўсіх выступаючых былі пранікнуты бязмежнай любоўю да вялікай партыі Леніна—Сталіна, да вялікага стратэга сусветнай рэвалюцыі, да правадыра комунізма таварыша Сталіна.

Тав. Варончанка ў сваім дакладзе і выступаючыя таварышы ў спрэчках ускрылі рад памылак, дапушчаных у часе праверкі і абмену партыйных дакументаў.

Партыйны актыў пад гром воплескаў і крыкі «ўра»: «Няхай жыве вялікі і любімы Сталін, бацька і друг усіх працоўных» накіраваў тэлеграму таварышу Сталніу, у якой выказваецца гатоўнасць аддаць усё сваё жыццё за справу Леніна—Сталіна, за партыю, за яе сталінскі ЦК, за любімага правадыра і настаўніка, геніяльнейшага чалавека нашай эпохі таварыша Сталіна.

Працяг схода актыва сёння ў 6 гадзін вечара.

* * *

У вялікай зале Кінотэатра юных піонераў сабраўся актыў партыйнай арганізацыі Варашылаўскага раёна, каб яшчэ раз выказаць свой гнеў і нянавісць да трацкісцка-зіноўеўскай зграі, тройчы прэзрэнных ворагаў шчаслівага савецкага народу.

Пасля выбрання дзелавога прэзідыума пад гром доўганезмаўкаючых воплескаў выбіраецца ў ганаровы прэзідыум таварыш Сталін, Палітбюро ЦК ВКП(б), тт. Дзімітраў, Тэльман, Гікало.

З дакладам аб працэсе над трацкістамі, зіноўеўцамі і іншай зграяй белабандытаў, ворагаў савецкага народу выступіў сакратар Варашылаўскага горрайкома партыі тав. Кавалёў.

Сёння працяг спрэчак па дакладу тав. Кавалёва.

## Прыгавор суда—гэта наш прыгавор

Учора ва ўсіх цэхах менскай электрастанцыі былі праведзены мітынгі рабочых аб прыгаворы над контррэвалюцыйнай трацкісцка-зіноўеўскай бандай забойц.

У сваім выступленні рабочы Шпак характарызаваў барацьбу Каменева, Зіноўева супроць партыі на працягу ўсёй гісторыі нашай партыі да апошняй іх тэрарыстычнай дзейнасці.

У рэзалюцыі рабочыя заявілі:

— Прыгавор суда над контррэвалюцыйнай тэрарыстычнай трацкісцка-зіноўеўскай бандай з'яўляецца прыгаворам усяго народу вялікага Савецкага Саюза.

— Мы патрабуем хутчэйшага расследвання справы правых апартуністаў Бухарына, Рыкава, Угланава, а таксама Радэка, Пятакова і інш. Ніякай літасці ворагам, — гавораць далей рабочыя ў сваёй рэзалюцыі.

У адказ на дзеянні ворагаў народу мы ўзмацнім класавую пільнасць, яшчэ шчыльней згуртуем свае рады вакол вялікай партыі Леніна—Сталіна, вакол любімага і дарагога ўсім нам бацькі і друга таварыша Сталіна.

## Партыйны актыў Сталінскага раёна г. Менска

### ПРАВАДЫРУ КОМУНІЗМА, ЛЮБІМАМУ ДРУГУ, НАСТАЎНІКУ МІЛЬЁНАЎ ПРАЦОЎНЫХ ВЯЛІКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РАДЗІМЫ

## Іосіфу Вісарыёнавічу Сталіну

**Дарагі наш Іосіф Вісарыёнавіч!**

Увесь наш народ, ахоплены магутным гневам і грознай нянавісцю да выкрытых пролетарскай дыктатуры ворагаў народу, з велізарным задаваленнем успрыняў справядлівы прыгавор над шайкай гнусных забойцаў.

Разгромленыя партыяй і рабочым класам, пазбаўленыя ўсякай апоры ўнутры краіны, пацярпеўшыя поўнае палітычнае банкруцтва, гэтыя гнусныя падонкі чалавецтва — трацкісты, зіноўеўцы, зрабілі асноўнай зброяй барацьбы з партыяй і савецкай уладай тэрор.

Аб'яднаныя звярынай нянавісцю да нашай партыі і краіны сацыялізма, згуртаваўшыся з фашысцкімі ахраннікамі, трацкісты-зіноўеўцы арганізавалі шпіёнаў, дыверсантаў, правакатараў і зладзейскі забілі аднаго з лепшых сыноў народу, палкага трыбуна рэвалюцыі, вашага вернага саратніка Сергея Міронавіча Кірава.

Свой галоўны ўдар — гэта контррэвалюцыйнае атрэп'е накіравала супроць Вас, рыхтуючыся адабраць у рэвалюцыі, у працоўных нашай краіны і ўсяго свету самае дарагое, самае патрэбнае — Ваша жыццё.

Праклятыя фашысцкія выраджкі, яны паднялі руку на таго, каму наша краіна і рабочы клас усяго свету абавязаны сусветнагістарычнымі перамогамі сацыялізма.

Яны паднялі руку на таго, хто ў жорсткіх баях з контррэвалюцыйнымі трацкістамі, зіноўеўцамі, правымі апартуністамі і права-лявацкім блокам, у барацьбе з усімі ворагамі партыі адстаяў адзінства бальшэвіцкіх радоў, згуртаваў магутную партыю Леніна — Сталіна, узбагаціў і ўзняў на новую вышыню вялікае вучэнне Маркса — Энгельса — Леніна.

Прэзрэнныя забойцы, яны паднялі руку на найвялікшага з людзей, пад чыім кіраўніцтвам упершыню ў гісторыі чалавецтва ў краіне, займаючай адну шостую частку свету, пабудаваны магутны будынак сацыялізма, створана прыгожае, радаснае жыццё, узняты да творчай работы шырокія пласты гераічнага савецкага народу.

Але фашысцкая банда пралічылася. Схопленыя жалезнай рукой пролетарскай дыктатуры, яны фізічна знішчаны.

Мы з поўным задаваленнем адабраем рашэнне Пракуратуры аб дакладным расследванні ўсіх ніцяў, звязваючых контррэвалюцыйны трацкісцка-зіноўеўскі цэнтр з былымі кіраўнікамі правай апазіцыі— Бухарыным, Рыкавым, Угланавым, а таксама з Радэкам, Пятаковым і інш. Усе прычасныя да контррэвалюцыйнай тэрарыстычнай банды павінны сесці на лаву падсудных.

Шаснаццаць главароў злачыннай шайкі тэрарыстаў знішчаны, але не ўсе яшчэ злачынныя гнёзды знойдзены і разбураны. Яшчэ засталіся прытоеныя, замаскаваныя і вялучыя сваю гнусную контррэвалюцыйную работу подлыя паследышы белагвардзейска-фашысцкай банды. Не раскрыты яшчэ да канца ніці і сувязі трацкісцка-зіноўеўскай бандыцкай шайкі з іншымі контррэвалюцыйнымі групамі і групачкамі.

Мы клянемся, што комуністы нашай партарганізацыі, якія носяць Ваша слаўнае імя, будуць цвёрда і няўхільна ажыццяўляць Вашы мудрыя і празорлівыя ўказанні аб рэвалюцыйнай пільнасці, якая асабліва неабходна зараз бальшэвікам.

Мы запэўняем, Вас, таварыш Сталін, што бальшэвіцкая арганізацыя Сталінскага раёна горада Менска, верная апора Сталінскага Цэнтральнага Камітэта, яшчэ вышэй узніме рэвалюцыйную пільнасць, выкарчуе без літасці рэшткі трацкісцка-зіноўеўскіх контррэвалюцыйных паследышаў, яшчэ мацней згуртуе рады партыйных і непартыйных бальшэвікоў вакол Сталінскага Цэнтральнага Камітэта і вялікага Сталіна.

Жалезнай сцяной наша партыя і ўся савецкая краіна акружаюць свайго любімага правадыра таварыша Сталіна.

Жадаем Вам, таварыш Сталін, доўгіх год жыцця на радасць і шчасце ўсяму працоўнаму чалавецтву.

Вядзі нас наперад да поўнай перамогі комунізма!

**Няхай жыве наша магутная, непераможная партыя Леніна — Сталіна!**

**Няхай жыве наш правадыр дарагі і любімы Сталін!**

## ДЗЯКУЙ СЛАЎНЫМ ЧЭКІСТАМ

Рабочыя, ІТР і служачыя паравознага дэпо Менск, Заходняй чыгункі, горача і аднадушна адобрылі прыгавор Ваеннай калегіі Вярхоўнага суда СССР аб расстрэле главароў контррэвалюцыйнага трацкісцка-зіноўеўскага цэнтра і ўсёй яго зграі.

— Прыгавор суда цалкам і поўнасцю адказвае нашаму жаданню, нашым кроўным інтарэсам будаўніцтва сацыялізма, — гавораць у сваёй рэзалюцыі, прынятай на мітынгу, рабочыя, ІТР і служачыя менскага паравознага дэпо.

— Мы ведаем, што Зіноўеў, Каменеў, Бакаеў і інш. бандыты пакінулі пасля сябе рэсткі, што класавая барацьба прадаўжаецца. І пасля прыгавору суда наша рэвалюцыйная пільнасць не павінна быць ні на мінуту паслаблена. Мы яшчэ раз зразумелі, як мудр і празорліў наш правадыр таварыш Сталін, калі ён нястомна заклікае партыю і ўсіх працоўных да зоркасці і пільнасці.

Мы выносім шчырую падзяку органам НКУС, якія раскрылі зладзейскую тэрарыстычную групу.

Колькі-бы вораг ні маскаваўся, колькі-б фашызм ні скрыгатаў зубамі, — нікому не ўдасца прыпыніць ход гісторыі пачатай вялікай справы Леніна — Сталіна.

Мы патрабуем да канца разблытаць клубок злачынстваў супроць нашай партыі, нашай краіны; мы патрабуем да канца праверыць і высніць прычаснасць да тэрарыстычнай змовы Сакольнікава, Бухарына, Радэка, Пятакова, Рыкава і інш.

Няхай жыве Савецкі суд — суд народа!

Няхай жыве рулявы будаўніцтва комунізма таварыш Сталін!

Рабочыя завода імя Варашылава (Менск) горача вітаюць прыгавор над трацкісцка-зіноўеўскай тэрарыстычнай бандай. НА ЗДЫМКУ: на мітынгу рабочых кацельнага цэха завода імя Варашылава. (Белсаюзфото).

## ПРАЦОЎНЫЯ ВІЦЕБСКА ГОРАЧА ВІТАЮЦЬ ПРЫГАВОР СУДА

ВІЦЕБСК. Прыгавор суда над контррэвалюцыйнай трацкісцка-зіноўеўскай бандай знайшоў аднадушнае гарачае адабрэнне сярод працоўных Віцебшчыны. На ўсіх прадпрыемствах горада адбыліся мітынгі рабочых.

— Прыгавор суда, — наш прыгавор, — заявіла на цэхавым мітынгу работніца швейна-кецельнага цэха фабрыкі «КІМ» т. Раскіна.

Стаханаўка вязальнага цэха т. Кацятова, выказваючы думку ўсіх рабочых цэха, гаворыць:

— Мы ўсе як адзін вітаем рашэнне суда. Шалёныя сабакі атрымалі па заслугах. Прыгавор суда гэта ёсць воля мільёнаў. Мы нікому не дазволім пасягаць на жыццё нашых любімых правадыроў, на жыццё дарагога і горача любімага Сталіна. Мы будзем ахоўваць іх жыццё, як зяніцу вока.

З вялікім ажыўленнем прайшоў мітынг на варштатабудаўнічым заводзе імя Кірава. Выступіўшы на мітынгу начальнік кузнечнага цэха т. Рачынскі заявіў:

— Ад усёй душы вітаем рашэнне пролетарскага суда. Інакш нельга было паступіць з контррэвалюцыйнай бандай, якая зрабіла сваім сцягам тэрор і забойства нашых любімых правадыроў.

Рабочы калектыў завода, горача адабраючы рашэнне пракуратуры, просіць паскорыць расследванне сувязі Бухарына, Рыкава, Угланава, Радэка і Пятакова з контррэвалюцыйным трацкісцка-зіноўеўскім цэнтрам і патрабуе ад пролетарскага суда сурова пакараць усіх пасобнікаў трацкісцка-зіноўеўскай банды.

З вялікім абурэннем кіраўцы гаварылі аб прадстаўніках жоўтага інтэрнацыянала, узяўшых пад сваю абарону контррэвалюцыйную трацкісцка-зіноўеўскую банду — агентаў Гестапо.

У рэзалюцыі калектыў завода, які носіць слаўнае імя таварыша Кірава, паклаўся пільна ахоўваць жывой несакрушальнай сцяной каштоўнейшае жыццё сваіх любімых правадыроў, жыццё, самае каштоўнае для чалавецтва, таварыша Сталіна. Абавязаліся дапамагчы нашай партыі Леніна—Сталіна канчаткова ачысціць савецкую зямлю ад фашысцкай поскудзі.

АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.

## Не паслабляць пільнасці!

МАГІЛЕЎ, 25 жніўня. Шматлюдныя мітынгі адбыліся на прадпрыемствах Магілева ў сувязі з прыгаворам пролетарскага суда над белабандытамі з трацкісцка-зіноўеўскага цэнтра.

— Суд вынес такі прыгавор гэтай погані, якога патрабавалі мільёны, — заявіў на мітынгу рабочых машынабудаўнічага завода імя Дзімітрава стары кацельшчык, стахановец Шаўро.

— Я падпісваюся пад прыгаворам пролетарскага суда, — кажа слесар гэтага завода тав. Арлоў. — Мы сталёвай сцяною акружым нашага роднага Сталіна і яго слаўных саратнікаў, праз якую не пранікне ні адна гадзіна з фашысцкай банды.

— Ні аднаго паганага парастку не павінна застацца на зямлі нашай слаўнай сонечнай краіны ад смуроднага трупу наймітаў фашысцкіх ахранак, — заяўляюць у сваіх рэзалюцыях працоўныя Магілёўшчыны. Яны патрабуюць найхутчэйшага расследвання прычаснасці Рыкава, Бухарына, Радэка, Пятакова і іншых да подлых спраў контррэвалюцыйнага трацкісцка-зіноўеўскага атрэп'я.

(БЕЛТА).

---

**ЦК ВКП(б) з жалем паведамляе аб смерці былога галоўнакамандуючага ў гады грамадзянскай вайны, члена партыі, аднаго з асноўных будаўнікоў узброеных сіл савецкай дзяржавы—**

**Сергея Сергеевіча КАМЕНЕВА**

**ЦК ВКП(б).**

---

**Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР з глыбокім жалем паведамляе аб смерці члена ЦВК Саюза ССР, былога галоўнакамандуючага ўсімі ўзброенымі сіламі рэспублікі, камандарма 1-га ранга —**

**Сергея Сергеевіча КАМЕНЕВА,**

**паследваўшай 25 жніўня 1936 года.**

**ЦЭНТРАЛЬНЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ САЮЗА ССР.**

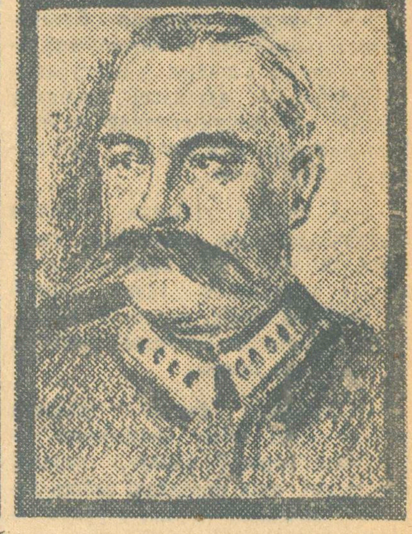

---

**Савет Народных Камісараў Саюза ССР з жалем паведамляе аб смерці камандарма 1-га ранга**

**тав. КАМЕНЕВА Сергея Сергеевіча,**

**выдатнага ваеннага работніка, які аддаў усе свае сілы і веды справе ўмацавання абароны нашай сацыялістычнай радзімы.**

**САВЕТ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР.**

---

**Народны Камісарыят Абароны Саюза ССР з глыбокім жалем паведамляе аб смерці начальніка проціпаветранай абароны РСЧА, камандарма 1-га ранга, былога галоўнакамандуючага ўсімі ўзброенымі сіламі рэспублікі ў часе грамадзянскай вайны, члена ЦВК Саюза ССР, члена ВКП(б) — таварыша**

**КАМЕНЕВА Сергея Сергеевіча,**

**паследваўшай 25 жніўня гэтага года пасля нядоўгай цяжкай хваробы.**

---

## Менскі партыйны актыў кіраўнікам партыі і ўрада і тав. Ягодзе

### БАЯВЫМ САРАТНІКАМ ВЯЛІКАГА СТАЛІНА, КІРАЎНІКАМ НАШАЙ ПАРТЫІ І ЎРАДА ТАВАРЫШАМ МОЛАТАВУ, КАГАНОВІЧУ, ВАРАШЫЛАВУ, ОРДЖАНІКІДЗЕ

Глыбокую нянавісць і абурэнне выклікае ў кожным з нас подлая зграя трацкісцка-зіноўеўскіх забойцаў, самкнуўшаяся з фашысцкай ахранкай.

Новымі жахлівымі злачынствамі завяршылі кола сваіх здрадніцтваў гэтыя шалёныя сабакі фашысцкага Гестапо.

Гэта фашысцкае атрэп'е прабавала павярнуць назад кола гісторыі, прыбегнуўшы да падлейшай сістэмы двурушніцтва, да гнуснейшых метадаў барацьбы — тэрарыстычных актаў супроць любімейшых правадыроў народу, супроць мозга і сэрца нашай партыі і ўсяго працоўнага чалавецтва, супроць нашага роднага таварыша Сталіна.

Але пралічыліся гэтыя белабандыты: жыццё кіраўнікоў нашай партыі і ўрада, жыццё нашага вялікага Сталіна належыць нам, належыць усяму міжнароднаму пролетарыяту, належыць той справе, за якую загінулі тысячы лепшых сыноў нашай партыі і рабочага класа.

Сталін — гэта сімвал перамог, гэта сімвал радасці і шчасця працоўных, і тым, хто прабуе рабіць замах на таварыша Сталіна і яго баявых саратнікаў, не можа быць літасці.

Смерць ворагам народу — трацкісцка-зіноўеўскім белабандытам—такі адзіны прыгавор усяго савецкага народу.

Гнусная работа трацкісцка-зіноўеўскай белабандыцкай зграі не затармозіць наша пераможнае прасоўванне наперад да комунізма.

Павышэнне партыйнай пільнасці, неўсыпная бальшэвіцкая зоркасць да замаскаваных дзеянняў ворага, ленінска-сталінская непрымірымасць да малейшых праяўленняў бестурботнасці і ратазейства, глыбока ідэйная работа, — вось зброя, якой бальшэвікі г. Менска пад кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэта нашай партыі будуць біць ворага заўсёды, на любым участку і ў любой абстаноўцы.

Бальшэвікі, партыйныя і непартыйныя, ордэнаноснай БССР і яе сталіцы г. Менска, як ніколі згуртаваны вакол Сталінскага Цэнтральнага Камітэта і сёння яшчэ і яшчэ раз дэманструюць сваю бязмежную любоў, сваю беззаветную адданасць другу і настаўніку, вялікаму генію чалавецтва — нашаму роднаму Сталіну.

Няхай жыве Сталінскі Цэнтральны Камітэт нашай слаўнай бальшэвіцкай партыі!

Няхай жыве вялікі правадыр народу — наш дарагі, горача любімы таварыш Сталін!

## БАЯВОМУ КІРАЎНІКУ НКУС ТАВ. ЯГОДА

Партыйны актыў гор. Менска шле ў Вашай асобе ўсім нашым слаўным чэкістам — баявому мечу пролетарскай дыктатуры — сваё палкае бальшэвіцкае прывітанне.

Дзякуючы высокай сваёй пільнасці нашы доблесныя чэкісты выкрылі подлую зграю трацкісцка-зіноўеўскіх белабандытаў і агалілі іх гнуснае фашысцкае аблічча.

Работнікі НКУС пад Вашым, тав. Ягода, кіраўніцтвам паказалі прыклад сапраўднай бальшэвіцкай пільнасці, уменне распазнаваць ворага і выкрыць яго белабандыцкія замыслы супроць жыцця правадыроў нашай партыі і ўрада, супроць жыцця нашага роднага таварыша Сталіна.

Бальшэвікі гор. Менска запэўніваюць Вас, што разам з Вамі будзем нястомна ператвараць у жыццё сталінскае слова — аб рэвалюцыйнай пільнасці, каб не прагледзець малейшага руху ворагаў народу на любым участку, як-бы ён ні маскаваўся.

Несакрушальнай сцяной стаяць бальшэвікі, партыйныя і непартыйныя, Беларусі і гор. Менска вакол Сталінскага Цэнтральнага Камітэта нашай партыі, вакол нашага любімага правадыра таварыша Сталіна.

Наша воля — воля ўсіх працоўных — гэта сцерці з твару зямлі подлую банду трацкісцка-зіноўеўскіх фашысцкіх забойцаў.

Разам з Вамі кожны з нас будзе як зяніцу вока, як сцяг на полі бітвы ахоўваць жыццё нашых правадыроў.

Слава работнікам НКУС і яго баявым кіраўнікам!

Няхай жыве наша бальшэвіцкая партыя і яе Сталінскі Цэнтральны Камітэт!

Няхай жыве наш родны таварыш Сталін!

# Працоўныя БССР вітаюць прыгавор Вярхоўнага суда над подлай бандай тэрарыстаў—агентаў Гестапо

## СХОД ПАРТЫЙНАГА АКТЫВА гор. МЕНСКА

24 жніўня прадаўжаўся агульны сход партыйнага актыва г. Менска. Выступаючыя ў спрэчках з пачуццём глыбокага задавальнення адобрылі рашэнне суда аб вышэйшай меры пакарання ворагам народу, подлым забойцам — трацкісцка-зіноўеўскай бандзе.

— У гэтыя дні ў раёне не было ні аднаго завода, цэха, дзе рабочыя не патрабавалі-б расстрэлу гэтых подлых бандытаў — ворагаў народу, — гаворыць сакратар Кагановіцкага горрайкома т. Варончанка.— Гэтыя сходы з'явіліся дэманстрацыяй любві і адданасці вялікаму Сталіну — комуністычнай партыі. Яны паказалі, што Сталін і народ— гэта адзінае цэлае.

— З вялікім уздымам рабочыя сустрэлі рашэнне суда. Гэта гаворыць за тое, што прыгавор з'явіўляецца прыгаворам усяго народу. Рабочыя на сваіх мітынгах выказвалі ўдзячнасць слаўным чэкістам, іх кіраўніку Ягодзе.

— Тысячамі фактаў даказана двурушніцтва гэтых прэзрэнных гадаў. Для ворагаў народу, ворагаў рэвалюцыі, якія прабавалі забіць дарагіх правадыроў партыі і ўрада — месца толькі пад зямлёй.

Выступіўшы на сходзе тав. Несцярэнка заявіў:

— Байцы, камандзіры, палітработнікі — уся Чырвоная Армія разам з усім совецкім народам з вялікім натхненнем сустрэлі рашэнне суда аб расстрэле прэзрэнных гадаў—трацкісцка-зіноўеўскай контррэвалюцыйнай банды.

— Уся Чырвоная Армія, як і ўвесь совецкі народ, бязмежна аддана і любіць геніяльнага чалавека нашай эпохі, бацьку і друга — таварыша Сталіна. Кожны камандзір, палітработнік і баец адчувае і ведае, што Сталін і перамога гэта роўназначнае разуменне.

— Толькі ў рэзультаце страты палітычнай пільнасці ў партыйных арганізацыях «Звязды», Белкаапсаюза і іншых доўгі час маглі арудаваць класавыя ворагі.

—Выступаўшыя ў спрэчках таксама адзначалі, што рашэнне ЦК КП(б)Б аб партыйнай арганізацыі «Звязды» ўзняло палітычную завострансць і дапамагло многім партыйным арганізацыям Менска выкрыць у апошні час рад замаскаваўшыхся ворагаў, якія, карыстаючыся адсутнасцю палітычнай пільнасці і гнілым лібералізмам комуністаў, тварылі свае брудныя справы.

— Справа контррэвалюцыйнай трацкісцка-зіноўеўскай банды прымушае нас яшчэ больш уважліва правяраць людзей на кожным участку работы, правяраць дзе яшчэ маскіруецца трацкісцка-зіноўеўскае ахвосце.

— Не можа быць літасці і апякунам гэтага ахвосця. А такія апякуны ёсць і ў партарганізацыі Белшвэйтрэста, ГУМ'а і раду іншых.

Аб гэтым гаварылі ў сваіх выступленнях Шамес (з фабрыкі імя Кірава), Канопік (фабрыка «Кастрычнік») і іншыя.

У сваім выступленні сакратар ЦК комсамола Беларусі Мазалеўская адзначыла, што ЦК КП(б)Б правільна ўказаў комсамолу аб прытупленні пільнасці ў асобных звеннях арганізацыі, але зусім няправільна прагучалі яе апошнія мыслі аб тым, што ЦК ЛКСМБ як бытцам ужо выправіў свае памылкі тым, што зняў з работы сакратара Кагановіцкага горрайкома Лапідуса і рэдактара «Піонера Беларусі» Гурвіч.

З асаблівай увагай сход партыйнага актыва выслухаў заключнае слова сакратара ЦК КП(б)Б тав. Гікало. Тав. Гікало з асаблівай вастрынёй паставіў перад партыйным актывам пытанне аб сіле рэвалюцыйнай большэвіцкай пільнасці.

— Пільнасць — арганічны элемент, з якога складаецца істота комуніста.

— Вышэй рэвалюцыйную пільнасць, ніякай літасці ворагам, якія прабуюць падняць сваю брудную лапу, каб вырваць самае дарагое для ўсяго працоўнага чалавецтва.

— Сталін — стварыцель КП(б)Б.

— Сталін стварыў і выпеставаў Беларускую Совецкую Социялістычную рэспубліку.

— З імем Сталіна звязана ўсё лепшае ў нашай краіне.

— Грудзямі абаронім жыццё нашых дарагіх правадыроў.

Такія былі выступленні ўсіх удзельнікаў схода.

Сход партыйнага актыва паслаў пісьмо баявым саратнікам Сталіна, правадырам партыі і ўрада — таварышам Молатаву, Кагановічу, Варашылаву і Орджанікідзе.

Таксама паслана пісьмо баявому кіраўніку чэкістаў — тав. Ягодзе.

## Жыццё Сталіна даражэй за ўсё на свеце

Паведамленне аб прывядзенні прыгавору ў выкананне молніеносна разнеслася сярод рабочых і служачых фабрыкі імя Фрунзе.

25 жніўня на агульна-фабрычным мітынгу выступаўшыя рабочыя Гельштэйн, Стацэвіч і іншыя выказалі агульную думку ўсіх рабочых фабрыкі, калі яны заявілі:—Няхай ведаюць нашы ворагі, што ўсякага, хто асмеліцца падняць сваю зладзейскую руку на жыццё нашых любімых правадыроў, паспігне такая-ж кара, як азвярэлых фашысцкіх белабандытаў Зіноўева, Каменева і інш.

У прынятай рэзалюцыі рабочыя абавязаліся як зяніцу вока абараняць жыццё нашых правадыроў, у любы час аддаць сваё жыццё за вялікую справу Леніна — Сталіна.

Рабочыя ў сваёй рэзалюцыі заявілі «Самае каштоўнае для ўсіх нас, гэта жыццё таварыша Сталіна».

## КЛЯЙМІМ ГАНЬБАЙ ХАДАТАЕЎ II ІНТЭРНАЦЫЯНАЛА

(З РЭЗАЛЮЦЫІ АГУЛЬНАШКОЛЬНАГА СХОДА ВАЕННАСЛУЖАЧЫХ АБВШ ІМЯ КАЛІНІНА М. І. АД 25 ЖНІЎНЯ 1936 г.)

Заслухаўшы паведамленне палкавога камісара т. Цімкіна аб вынясенні прыгавору суда па справе трацкісцка-зіноўеўскага цэнтра, агульны сход камандзірскага, начальніцкага, выкладчыцкага, курсанцкага і чырвонаармейскага саставу Аб'яднанай Беларускай Ваеннай школы імя Калініна М. І. поўнасцю адабрае рашэнне Ваеннай калегіі Вярхоўнага суда СССР аб расстрэле трацкісцка-зіноўеўскай фашысцкай банды забойцаў. Прыгавор суда справядліва выказаў волю мнагамільённага совецкага народу.

Заклятым ворагам народу, подлым азвярэлым фашысцкім бандытам не можа быць літасці ад совецкага суда.

Гонар і слава работнікам НКУС, выхаванцам [illegible] пралетарскай рэвалюцыі Фелікса Эдмундавіча Дзяржынскага. Яны адсеклі брудную лапу трацкісцка-зіноўеўскай банды ад нашых любімых правадыроў і перадалі іх у рукі совецкага правасуддзя.

Мы павінны ўзмацніць рэвалюцыйную пільнасць. Яшчэ дзе-ні-дзе асобныя вырадкі контррэвалюцыйнага [illegible] прытаіліся і прабуюць шкодзіць нашаму сацыялістычнаму будаўніцтву. Да канца трэба іх выкрыць.

Мы патрабуем ад пракуратуры СССР старанна расследавання сувязяў Бухарына, Пятакова, Радэка, Рыкава і іншых з трацкісцка-зіноўеўскай бандай.

Мы кляймім ганьбай хадатаеў II Інтэрнацыянала. Наш адказ ім — [illegible] пралетарскага суда.

Мы запэўнім наш урад, ЦК ВКП(б) і таварыша Сталіна, што [illegible]

Няхай жывуць правадыры партыі і любімы таварыш Сталін!

## ПАТРАБАВАННЕ НАРОДУ ВЫКАНАНА

(РЭЗАЛЮЦЫЯ СХОДА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ БССР).

Прыгавор Ваеннай Калегіі Вярхоўнага суда па справе трацкісцка-зіноўеўскай фашысцкай банды забойцаў і шпіёнаў вынесены.

Меч пралетарскай дыктатуры абрушыўся на галовы ашалелых забойцаў, [illegible] да партыі большэвікоў, да сацыялізма, да роднага Сталіна.

Расстраляць [illegible] народ, [illegible] будаўнікоў сацыялізма.

Патрабаванне народу выканана.

Дарма [illegible] Троцкі і [illegible] схавацца [illegible] крылом фашысцкіх ахранак. [illegible] усюды [illegible] народу.

Крывадушныя [illegible] вераломства [illegible] зіноўеўскай банды з Бухарыным, Рыкавым, Радэкам, Пятаковым і інш.

Мы просім совецкі суд неадкладна расследаваць [illegible] контррэвалюцыйнай [illegible] нашай совецкай зямлі. [illegible]

Няхай жыве таварыш Сталін!

## СТАХАНАЎСКІ ДЭКАДНІК У СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРЦЫ

### 120 ГЕКТАРАЎ НА ТРАКТАР ЗА ДЭКАДУ

Калгасы Совецкага Саюза ўжо ў гэтым годзе ўзялі багаты ўраджай. Але гэта толькі пачатак. Ураджай трэба падвоіць, патроіць, і гэта залежыць у значнай ступені ад нас, трактарыстаў, ад работы нашых трактараў, своечасовай сяўбы, якасці апрацоўкі глебы і своечасовага правядзення зябліва.

Многія трактарысты Любаньскай і Палескай МТС у некалькі раз перавыконваюць нормы на ворыве. Трактарыст **Гедрановіч** узараў за суткі 16 гектараў, **Барысаў** — 17 гектараў, **Вароніч** — 19 гектараў. Найбольш высокую выпрацоўку даў трактарыст **Маруга**. Ён за 10 гадзін на трактары «ХТЗ» узараў 24 гектары.

Мы, комсамольцы-стаханаўцы Любаньскай МТС, уключаемся ў абвешчаны ЦК КП(б)Б стаханаўскі дэкаднік і бярэм на сябе абавязацельствы: даць у сярэднім на трактар 100—120 гектараў мяккага ворыва за дэкаду, план сяўбы перавыканаць у паўтара-два разы, арганізаваць круглясутачную малацьбу і добра захаваць машыны.

**Брыгадзіры: ПЕКЕЛЬЧЫК, ШАРГУН, ПЫЖ.**

**Трактарысты: Вароніч, Скрыган, Позняк, Гедрановіч, Шукан, Пеліцкі, Шчэрбачэня І., Януш Вольга, Барысаў, Маруга, Ермаліцкі.**

### Ордэнаноска Пецкалёва здае трасту нумарам 3,5

СЯННО. З абвяшчэннем стаханаўскага дэкадніка паступленне трасты на ільнозаводы павялічылася. Сёлета здача трасты значна адрозніваецца ад здачы ў мінулым годзе. Траста здаецца лепшай якасці.

На Пустынскі ільнозавод прывезла першую партыю трасты ордэнаноска **Ксеня Ягораўна Пецкалёва.** Невялічкія снапкі падабраны адзін у адзін, роўныя, аднолькавыя па колеру і велічыні. 270 кілограм трасты прынята нумарамі 3—3,5.

Звеннявая **Дзехцярова Марфа** з калгаса «Іроні» здала 72 кілограмы трасты нумарам 2 і 35 кілограм нумарам 3. Звеннявая **Канчанкова** здала 72 кілограмы трасты нумарам 2,5 і 220 кілограм нумарам 3.

**АЛ. МАХНАЧ.**

### У брыгадзе Шарыдода Адама

На адзін 15-сільны трактар да 15 жніўня зроблена 736 гектараў. Трактарыст Аладка Прахор да 15 жніўня даў на свой трактар 843 гектары.

Брыгадзір **Шарыдода Адам** — удзельнік усебеларускай нарады стаханаўцаў-трактарыстаў — даў абяцанне кіраўнікам ордэнаноснай БССР тт. Гікало і Галадзеду ў 1936 годзе даць на трактар 1.200 гектараў.

Праправаўшы перадавіцу «Звязды» «Да сустрэчы стаханаўскай гадавіны» на нарадзе трактарыстаў, брыгадзір Шарыдода Адам і трактарыст Аладка Прахор заявілі:

— Мы зараз упэўнены, што дадзенае абяцанне перавыканаем.

**КАЗЛОЎ.**

**Дырэктар Старобінскай МТС.**

## Зводка хода сельгасработ па БССР

на 20 жніўня 1936 г. (у проц.)

| № п/п | РАЁНЫ | Пасеяна азімых | Паднята ільну са сцеліш | Абмалочана азімых і ран. яравых | Зжата крупяных | Абмалочана крупяных | Зжата насеннікаў аднаг. і шматгадовых траў | Абмалочана насеннікаў аднаг. і шматгад. траў | Засіласавана кармоў | Узнята зябліва | Узнята цаліны |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | Дрысенскі | 16,0 | 11,7 | 49,9 | 59,3 | 14,5 | 91,9 | 4,8 | 26,0 | 4,9 | 26,7 |
| 2. | Дрыбінскі | 15,2 | 7,2 | 65,0 | 38,0 | 42,7 | 80,8 | 35,4 | 100,1 | 0,9 | 48,0 |
| 3. | Хоцімскі | 15,1 | 7,8 | 49,6 | 45,1 | 7,0 | 63,1 | 24,4 | 9,2 | 3,8 | 17,0 |
| 4. | Ельскі | 13,5 | 0,4 | 61,1 | 27,3 | 8,6 | 45,6 | 14,6 | 57,5 | 2,0 | 31,9 |
| 5. | Рэчыцкі | 12,3 | 3,6 | 48,1 | 50,9 | 26,8 | 59,3 | 28,2 | 39,9 | 3,5 | 30,7 |
| 6. | Гарадоцкі | 11,1 | 4,0 | 43,4 | 76,2 | 36,5 | 58,8 | 9,3 | 6,9 | 3,5 | 44,5 |
| 7. | Заслаўскі | 11,1 | 1,2 | 36,5 | 66,2 | 3,4 | 45,9 | — | 7,8 | 17,4 | 31,6 |
| 8. | Капаткевіцкі | 10,0 | 21,7 | 50,2 | 22,8 | 25,5 | 56,7 | 13,8 | 60,5 | 13,1 | 58,9 |
| 9. | Лёзнянскі | 9,6 | 46,5 | 48,[illegible] | 22,0 | 36,5 | 36,5 | 4,8 | 25,9 | 3,1 | 45,8 |
| 10. | Журавіцкі | 9,3 | 1,9 | 66,6 | 44,4 | 27,9 | 73,6 | 14,2 | 15,8 | 6,3 | 36,6 |
| 11. | Кармянскі | 8,0 | 16,1 | 58,8 | 29,4 | 24,6 | 72,0 | 5,0 | 11,6 | 1,6 | 15,4 |
| 12. | Лельчыцкі | 7,9 | 65,3 | 41,9 | 5,0 | 70,0 | 51,6 | — | 29,7 | 0,9 | 76,0 |
| 13. | Дзяржынскі | 7,8 | — | 44,4 | 42,7 | 15,5 | 72,2 | 16,0 | 2,3 | 21,9 | 81,6 |
| 14. | Клімавіцкі | 7,6 | 1,9 | 50,5 | 13,3 | 25,1 | 64,3 | — | 19,1 | 7,5 | 26,6 |
| 15. | Бабруйскі | 7,5 | 31,2 | 50,9 | 32,9 | 20,5 | 78,5 | 28,1 | 29,5 | 9,4 | 36,6 |
| 16. | Віцебскі | 7,3 | 9,2 | 67,1 | 76,6 | — | 96,8 | — | 14,0 | — | 58,2 |
| 17. | Петрыкоўскі | 7,3 | 8,5 | 56,9 | 13,3 | 36,6 | 100,8 | — | 29,0 | 7,2 | 15,6 |
| 18. | Ушацкі | 6,7 | 17,3 | 71,5 | 81,9 | 18,0 | 65,3 | — | 19,3 | 6,9 | 59,9 |
| 19. | Расонскі | 6,6 | 3,3 | 56,3 | 77,2 | 30,5 | — | — | 6,7 | 6,3 | 19,9 |
| 20. | Багушэўскі | 6,4 | 15,6 | 61,2 | 56,5 | 71,5 | 58,1 | 35,3 | 3,5 | 2,0 | 40,3 |
| 21. | Сіроцінскі | 6,4 | 3,4 | 59,9 | 45,5 | 25,8 | 40,4 | 10,2 | 14,8 | 5,7 | 49,0 |
| 22. | Суражскі | 6,2 | 11,0 | 50,6 | 51,2 | 21,1 | 46,5 | 2,5 | 10,9 | 3,6 | 33,2 |
| 23. | Лагойскі | 6,1 | 4,6 | 38,6 | 60,8 | 11,3 | 95,2 | 26,6 | 15,3 | 15,1 | 18,4 |
| 24. | Бялыніцкі | 6,1 | 4,4 | 41,3 | 81,2 | 8,6 | 103,2 | 30,5 | 22,1 | 3,9 | 29,8 |
| 25. | Халопеніцкі | 6,0 | 19,3 | 37,0 | 71,1 | 31,7 | 47,2 | 6,8 | 9,0 | 11,9 | 55,9 |
| 26. | Камарынскі | 5,7 | 23,6 | 52,3 | 32,1 | 23,5 | 44,4 | 43,3 | 35,6 | 9,6 | 99,3 |
| 27. | Лепельскі | 5,5 | 13,9 | 56,8 | 71,9 | 39,6 | 100,4 | 4,9 | 18,1 | 9,5 | 32,1 |
| 28. | Аршанскі | 5,1 | 13,2 | 60,3 | 100,0 | 25,9 | 100,2 | 13,6 | 30,0 | 7,8 | 58,1 |
| 29. | Церахоўскі | 5,1 | 2,1 | 70,9 | 42,6 | 22,1 | 47,6 | 19,3 | 39,2 | 7,8 | 3,5 |
| 30. | Дубровенскі | 5,0 | 4,6 | 40,5 | 38,3 | 67,0 | 53,1 | 8,4 | 22,2 | 1,0 | 48,7 |
| 31. | Пухавіцкі | 4,8 | 59,8 | 47,9 | 42,9 | 68,2 | 44,2 | 43,6 | 17,7 | 25,7 | 96,3 |
| 32. | Быхаўскі | 4,8 | 2,7 | 42,2 | 62,5 | 18,2 | 49,8 | — | 4,8 | 3,7 | 25,2 |
| 33. | Полацкі | 4,7 | 40,1 | 54,4 | 100,0 | 30,1 | 11,7 | 11,5 | 4,8 | 7,9 | 25,9 |
| 34. | Шклоўскі | 4,6 | 0,6 | 57,7 | 46,7 | 35,2 | 108,7 | 10,2 | 7,8 | 1,2 | 20,0 |
| 35. | Плешчаніцкі | 4,5 | 1,7 | 40,3 | 68,0 | 18,6 | 37,5 | — | 1,3 | 7,2 | 45,1 |
| 36. | Бярэзінскі | 4,0 | 8,0 | 58,9 | 47,6 | 17,6 | 38,7 | 17,0 | 18,3 | 5,5 | 87,7 |
| 37. | Чашніцкі | 3,9 | 51,1 | 50,5 | 67,8 | 45,8 | 141,1 | 8,3 | 17,3 | 2,1 | 51,1 |
| 38. | Мехаўскі | 3,9 | 21,2 | 49,0 | 89,5 | 36,2 | 52,3 | 6,2 | 21,6 | — | 16,0 |
| 39. | Магілеўскі | 3,9 | 4,5 | 55,5 | 58,5 | 28,7 | 121,8 | 8,1 | 3,6 | 8,9 | 30,4 |
| 40. | Лоеўскі | 3,8 | 55,1 | 60,8 | 61,1 | 8,7 | 132,7 | 2,1 | 71,2 | 13,7 | 85,3 |
| 41. | Старадарожскі | 3,7 | 9,1 | 43,3 | 15,7 | 53,9 | — | — | 52,8 | 22,7 | 31,7 |
| 42. | Чэрвеньскі | 3,7 | 4,2 | 33,6 | 43,0 | 12,5 | 52,1 | 3,1 | 19,0 | 2,6 | 38,5 |
| 43. | Мазырскі | 3,3 | 9,2 | 48,0 | 26,0 | 32,8 | 57,0 | 6,5 | 33,9 | 4,0 | 27,2 |
| 44. | Смалявіцкі | 2,9 | 4,1 | 36,3 | 58,6 | 30,6 | 42,2 | 12,3 | 7,7 | 5,8 | 25,3 |
| 45. | Ламанавіцкі | 2,8 | 9,2 | 54,4 | 38,2 | 25,0 | 60,8 | 3,7 | 50,5 | 8,4 | 15,2 |
| 46. | Ветрынскі | 2,7 | 30,7 | 59,5 | 64,6 | 26,9 | 24,2 | 5,2 | 38,2 | 4,6 | 18,1 |
| 47. | Нараўлянскі | 2,7 | 2,0 | 43,2 | 27,3 | 38,8 | 41,3 | 10,9 | 17,1 | 3,1 | 69,8 |
| 48. | Чырвонапольскі | 2,6 | 29,6 | 54,6 | 80,1 | 19,1 | 83,2 | 8,7 | 5,6 | 3,8 | 43,6 |
| 49. | Сенненскі | 2,3 | 12,7 | 45,4 | 88,1 | 17,9 | 38,5 | — | 4,6 | — | 14,7 |
| 50. | Клічаўскі | 2,2 | 17,1 | 48,8 | 36,7 | 44,2 | 74,4 | 12,0 | 7,2 | 24,4 | 28,0 |
| 51. | Жыткавіцкі | 2,2 | — | 45,9 | 27,5 | 20,7 | 37,7 | 20,4 | 61,9 | 20,6 | 17,5 |
| 52. | Талачынскі | 2,1 | 5,9 | 47,9 | 28,1 | 34,0 | 79,9 | 25,7 | 41,5 | 4,3 | 66,3 |
| 53. | Барысаўскі | 2,1 | 5,2 | 58,1 | 59,4 | 33,2 | 61,0 | 13,8 | 11,7 | 8,3 | 26,0 |
| 54. | Бягомльскі | 2,1 | 3,0 | 42,6 | 85,3 | 11,9 | 38,8 | — | 7,2 | 5,0 | 20,3 |
| 55. | Круглянскі | 2,0 | 1,9 | 52,2 | 46,6 | 23,0 | 60,0 | 62,6 | 7,3 | 1,3 | 44,0 |
| 56. | Будакашалеўскі | 2,0 | 0,5 | 61,1 | 43,3 | 11,0 | 103,8 | 14,4 | 63,0 | 11,6 | 50,2 |
| 57. | Гомельскі | 1,6 | 4,1 | 64,8 | 53,5 | 37,7 | 77,2 | 12,9 | 8,3 | 3,3 | 60,4 |
| 58. | Парыцкі | 1,5 | 42,4 | 66,4 | 26,2 | 73,4 | 17,8 | — | 10,5 | 5,6 | 22,9 |
| 59. | Чачэрскі | 1,4 | 16,7 | 66,0 | 61,5 | 43,8 | 89,5 | 47,5 | 13,2 | 1,7 | 29,8 |
| 60. | Брагінскі | 1,3 | 22,3 | 49,8 | 52,4 | 10,6 | 122,9 | 24,7 | 26,2 | 2,5 | 9,3 |
| 61. | Касцюковіцкі | 1,2 | 11,0 | 47,8 | 54,1 | 6,8 | 76,7 | 10,6 | 16,5 | 2,3 | 31,4 |
| 62. | Уваравіцкі | 1,2 | — | 52,1 | 46,7 | 10,2 | 71,4 | 12,2 | 30,9 | — | 29,9 |
| 63. | Смілавіцкі | 1,1 | 1,6 | 33,6 | 50,3 | 34,4 | 70,7 | 35,4 | 26,0 | 13,8 | 60,3 |
| 64. | Крупскі | 0,8 | 10,8 | 48,0 | 33,7 | 36,6 | 56,8 | 51,4 | 24,8 | 12,8 | 30,3 |
| 65. | Веткаўскі | 0,8 | 0,7 | 58,3 | 75,9 | 14,7 | 154,5 | 24,5 | 32,3 | 9,1 | 17,1 |
| 66. | Грэскі | 0,6 | 0,6 | 26,1 | 48,8 | 12,7 | 74,3 | 47,5 | 17,1 | 9,6 | 54,5 |
| 67. | Асіпавіцкі | 0,5 | 9,3 | 37,4 | 36,7 | 23,7 | 59,4 | 2,2 | 18,1 | 20,3 | 50,0 |
| 68. | Крычаўскі | 0,5 | — | 48,8 | 24,0 | 26,7 | 64,2 | 0,4 | 14,7 | 4,2 | 14,2 |
| 69. | Тураўскі | 0,5 | — | 47,8 | 31,2 | 65,7 | 49,2 | 11,4 | 39,2 | 22,2 | 26,3 |
| 70. | Старобінскі | 0,3 | 1,6 | 43,6 | 44,8 | 18,1 | 40,6 | — | 25,4 | 26,5 | 9,3 |
| 71. | Мсціслаўскі | 0,3 | 1,1 | 42,0 | 35,6 | 24,1 | 107,8 | 11,8 | 32,0 | 6,6 | 8,8 |
| 72. | Прапойскі | 0,3 | 0,2 | 73,0 | 49,8 | 12,5 | 60,4 | 28,5 | 32,7 | 3,8 | 61,8 |
| 73. | Любаньскі | 0,3 | — | 51,7 | 69,8 | 16,5 | 57,8 | — | 26,2 | 24,5 | 100,0 |
| 74. | Рагачоўскі | 0,2 | 44,0 | 56,8 | 39,2 | 27,6 | 81,8 | 24,3 | 22,9 | 3,6 | 29,6 |
| 75. | Свяцілавіцкі | 0,2 | 9,9 | 54,2 | 86,0 | 9,1 | 200,6 | 3,7 | 31,8 | 2,1 | 43,2 |
| 76. | Горацкі | 0,2 | 5,1 | 62,5 | 41,5 | 46,3 | 42,3 | 28,2 | 39,1 | 2,6 | 52,5 |
| 77. | Кіраўскі | — | 28,4 | 41,1 | 23,1 | 17,0 | 40,3 | — | 1,0 | 3,8 | 25,1 |
| 78. | Жлобінскі | — | 15,0 | 45,1 | 23,4 | 12,4 | 50,4 | 3,8 | 10,9 | 4,4 | 21,0 |
| 79. | Асвейскі | — | 6,9 | 61,5 | 73,0 | 58,9 | 135,8 | — | 4,3 | — | 24,2 |
| 80. | Бешанковіцкі | — | 5,4 | 48,2 | 43,0 | 26,2 | 33,3 | 18,6 | 9,3 | 0,4 | 34,7 |
| 81. | Чырвонаслабодскі | — | 4,4 | 35,2 | 100,0 | 19,5 | 79,4 | 27,3 | 18,2 | 13,5 | 6,8 |
| 82. | Глускі | — | 3,5 | 43,7 | 40,6 | 6,6 | 64,5 | 3,7 | 7,7 | 22,6 | 7,5 |
| 83. | Хойніцкі | — | 2,7 | 51,8 | 34,3 | 16,1 | 82,5 | 21,0 | 13,5 | — | 24,4 |
| 84. | Менскі | — | 2,4 | 33,4 | 48,4 | 3,7 | 54,8 | 4,9 | 3,8 | 14,1 | 61,5 |
| 85. | Чавускі | — | 1,6 | 45,6 | 56,7 | 55,3 | 66,3 | 48,5 | 27,9 | — | 23,9 |
| 86. | Копыльскі | — | 0,6 | 28,3 | 80,2 | 3,8 | 74,4 | 21,1 | 13,7 | 20,9 | 102,3 |
| 87. | Уздзенскі | — | 0,4 | 40,9 | 66,6 | 11,2 | 77,1 | 10,2 | 23,0 | 23,2 | 94,8 |
| 88. | Добрушскі | — | — | 57,7 | 51,0 | 19,7 | 112,9 | 1,8 | 22,0 | 10,8 | 11,2 |
| 89. | Чэрыкаўскі | — | — | 53,7 | 71,4 | 12,1 | 34,9 | 41,3 | 9,5 | 1,1 | 3,6 |
| 90. | Слуцкі | — | — | 29,8 | 34,0 | 17,1 | 62,8 | 32,4 | 21,4 | 16,4 | 113,5 |
| | Па БССР | 3,8 | 12,0 | 50,3 | 48,5 | 24,0 | 67,7 | 15,8 | 21,7 | 6,9 | 37,0 |
| | Было на 15 жніўня 1936 года | 0,2 | 6,0 | 43,8 | 38,5 | 19,2 | 56,2 | 14,4 | 20,1 | 5,1 | 36,5 |

**УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫ АДДЗЕЛ НАРКАМЗЕМА БССР.**

# НЯУХІЛЬНА ПАВЫШАЦЬ БОЛЬШЭВІЦКУЮ ПІЛЬНАСЦЬ

Суд над трацкісцка-зіноўеўскай бандай агентаў Гестапо, які гэтымі днямі закончыўся, з усёй глыбінёй паказаў увесь шлях перараджэння, нізкага падзення гэтых вырадкаў чалавецтва.

Гэты працэс паказаў, як людзі з трацкісцка-зіноўеўскага лагера, пачаўшы з нязгоды з лініяй партыі барацьбой з партыйным кіраўніцтвам, адмаўленнем магчымасці пабудовы соцыялізма ў адной краіне, выступаючы супроць індустрыялізацыі нашай краіны і калектывізацыі сельскай гаспадаркі, канчаткова скаціліся ў лагер контррэволюцыі, стаўшы яго перадавым атрадам, агентамі фашысцкіх ахранак.

У барацьбе супроць партыі, супроць совецкага народу, супроць шчаслівага і радаснага жыцця, якое будуе совецкі народ, супроць комунізма, гэтыя агалцелыя ворагі, шалёныя сабакі сталі на шлях тэрору супроць партыі і яе правадыроў, супроць вялікага Сталіна.

Гнуснасці, цынізму гэтых майстроў подлых спраў няма межаў і параўнання.

У сваіх метадах і спосабах барацьбы супроць партыі, яны ва многа разоў перавысілі метады сярэдневяковай інквізіцыі, яны поўнасцю ўспрынялі метады сваіх гаспадароў — германскіх фашыстаў, на службе ў якіх яны знаходзіліся, прамыя заданні якіх яны выконвалі.

Суд пролетарскі, выконваючы волю ўсяго 170-мільённага народу, вынес главарам гэтай трацкісцка-зіноўеўскай банды адзіна правільны прыгавор — ашалелых сабак расстраляць.

Гэты прыгавор спаткан усім совецкім народам з поўным адабрэннем. Вораг, пасягаўшы на жыццё правадыра партыі таварыша Сталіна, на жыццё кіраўнікоў партыі і ўрада, павінен быць знішчан да канца.

Жыццё правадыра працоўных народаў усяго свету, вялікага Сталіна — гэта шчаслівае, радаснае жыццё совецкага народу. Той, хто цэліў у Сталіна, той, гэтым самым, цэліў ва ўвесь совецкі народ, ва ўсё працоўнае чалавецтва свету.

Вось чаму з такой аднадушнасцю совецкі народ, яшчэ больш згуртаваўшыся вакол вялікага Сталіна, вакол ВКП(б), накіроўваючы да яго свае гарачыя погляды любві і незабвеннай адданасці, — з глыбокім абурэннем падняўся супроць вырадкаў чалавецтва, ашалелых сабак, агентаў Гестапо.

Трацкісцка-зіноўеўскі контррэволюцыйны тэрарыстычны цэнтр да канца выкрыт перад усім светам. Яго асноўныя кадры расстраляны па прыгавору суда. Але ці можам мы сказаць, што ўсё зроблена, што ўсе карэнні трацкісцка-зіноўеўскай банды вырваны да канца? Не, гэтага сказаць нельга. Так гаварыць, гэта значыць аказаць трацкісцка-зіноўеўскім вырадкам актыўную дапамогу ў іх барацьбе супроць партыі, супроць совецкага народу.

Працэс з усёй глыбінёй ускрыў метады работы трацкістаў-зіноўеўцаў. Гэта метад двурушніцтва, ашуканства. У сваёй правакатарскай рабоце яны ва сто разоў пераўзышлі Азефа, Маліноўскага, Гоца і інш.

Клянучыся ў вернасці партыі, трацкісцка-зіноўеўскія вырадкі разам з тым падрыхтоўваюць тэрарыстычныя акты супроць правадыроў нашай партыі, усяляк стараюцца шкодзіць нашай соцыялістычнай радзіме.

Гэтых фактаў у партарганізацыях КП(б)Б у поўнай меры даволі для таго, каб паказаць, што там, дзе няма большэвіцкай пільнасці, партыйнай прынцыповасці, там немінуча арудуе вораг, туды ён лягчэй пранікае.

Партарганізацыя рэдакцыі газеты «Звязда» паказала яркі прыклад страты большэвіцкай пільнасці.

На працягу доўгага часу ў апараце рэдакцыі газеты «Звязда» арудвалі трацкісты-зіноўеўцы. Зброеносец Троцкага Ленцнер, прышоўшы на работу ў газету «Звязда», прыцягнуў з сабой свой кадр «работнікаў», якія пад яго кіраўніцтвам праводзілі контррэволюцыйную работу. Яны адразу знайшлі агульную мову з асобнымі замаскаванымі трацкісцкімі элементамі, сядзеўшымі раней у апараце газеты.

Сей-той паміж сабой гаварыў аб тым, што Ленцнер праводзіць антыпартыйную палітыку, акружае сябе цёмнымі людзьмі, адштурхоўвае ад работы адданых комуністаў. Але не знайшлося ні аднаго чалавека, які-б поўным голасам аб гэтым сказаў.

Нават тады, калі пасля забойства тав. Кірава трацкіст Ленцнер быў зняты з работы ў рэдакцыі газеты, калі асобныя комуністы ў партарганізацыі пачалі больш голасна гаварыць аб яго трацкісцкай рабоце, і тады знайшліся абаронцы Ленцнера, якія на сходзе выступалі і гаварылі, што Ленцнер правераны партыяй чалавек, што ён канчаткова раззброіўся, сябе раскрытыкаваў і таму няма чаго Ленцнера абвінавачваць у трацкізме.

З такімі прамовамі выступалі былы сакратар парткома «Звязды» тав. Рубежын і іншыя комуністы.

Страта большэвіцкай пільнасці, адсутнасць крытыкі і самакрытыкі, сямейнасць у рэдакцыі — дала магчымасць Ленцнеру выехаць з Беларусі з партыйным білетам.

Партком і кіраўніцтва рэдакцыі не давалі да ведама Бюро ЦК КП(б)Б аб усіх антысовецкіх учынках Ленцнера, чым па сутнасці скрылі ад партыі контррэволюцыйную трацкісцкую дзейнасць Ленцнера.

Толькі ў 1936 годзе на Украіне Ленцнер быў канчаткова выкрыт, як злейшы вораг партыі.

Уходзячы з рэдакцыі «Звязды», Ленцнер пакінуў свае кадры правераных ім трацкістаў, якія прадаўжалі актыўна праводзіць контррэволюцыйную работу.

Пільнасць партарганізацыі была настолькі нізкай, што стварала для трацкістаў спрыяючую абстаноўку для правядзення сваёй контррэволюцыйнай работы без асаблівай маскіроўкі. Вось асобныя факты.

Трацкіст — тэрарыст Розенблюм па камандзіроўцы Ленцнера ў пачатку 1935 г. едзе ў Сталінград пад выглядам збору матэрыялаў аб вызваленні гор. Сталінграда ад белых акупантаў. На самой-жа справе яго паездка мела задачай звязацца з трацкістамі, намеціць план агульных дзеянняў супроць партыі.

Трацкіст Розенблюм, звязаўшыся з трацкістамі Сталінграда, прывёз трацкісцкі матэрыял для газеты. Ён хацеў выкарыстаць «Звязду», як трыбуну для контррэволюцыйна-трацкісцкай контрабанды. Ці ведаў аб гэтым партыйны камітэт рэдакцыі. Ведаў. Нават абмяркоўваў гэтае пытанне, але абмеркаванне на партыйным камітэце і партыйным сходзе па сутнасці прыкрывала гэтага трацкіста Розенблюма, бо ўсё гэта кваліфікавалася, як простая памылка.

У часе абмеркавання пісьма ЦК ВКП(б) аб уроках, звязаных з забойствам тав. Кірава, Розенблюм выступіў на партыйным сходзе з трацкісцкай прамовай. Сей-той намякнуў аб гэтым. Розенблюм адразу «выпраўляе памылку», дапушчаную ў сваім выступленні. Пытанне аб Розенблюме зноў не пастаўлена.

Падхалімствам, субутыльніцтвам, Розенблюм дабіваецца таго, што аб ім у рэдакцыі кіраўнікі гавораць як аб прыкладным, вытрыманым большэвіку. Яго прасоўваюць. Ён становіцца фактычным намеснікам рэдактара тав. Стэрніна.

Нават тады, калі Розенблюм без дапамогі партарганізацыі быў выкрыт, калі гэта пытанне стала прадметам абмеркавання партыйнай арганізацыі, партарганізацыя не зрабіла для сябе ніякіх палітычных вывадаў. Да гэтага аднесліся, як да звычайнага дробязнага факту, не заняліся выяўленнем усіх сувязей гэтага заклятага ворага як унутры апарата рэдакцыі, так і па-за ёю.

Толькі актыўнае ўмяшанне ЦК КП(б)Б дало магчымасць выявіць не толькі прытупленне пільнасці партыйнай арганізацыі, але і тое, што рад членаў гэтай партарганізацыі, прама або ўскосна былі звязаны з трацкістамі, праводзілі актыўную трацкісцкую работу.

У рэзультаце непасрэднага ўмяшання ЦК КП(б)Б былі выкрыты і выгнаны з радоў партыі стаўленік Ленцнера двурушнік Цыпкін, які праводзіў актыўную контррэволюцыйную работу і які ў рэдакцыі праслыў «добрым аператыўным работнікам», Петухоўскі, які на працягу раду год прыкрываў работу трацкістаў друкарні «Звязда», Цыпіна, якая была цесна звязана з трацкістам Дзіменштэйнам, Малікін — правы апартуніст, які актыўна змагаўся супроць лініі партыі, і рад іншых асоб, якія страцілі аблічча комуністаў.

Не менш яркім прыкладам страты большэвіцкай пільнасці служыць партарганізацыя Белдзяржвыдавецтва. У гэтай партарганізацыі ў свой час арудваў актыўны контррэволюцыянер-трацкіст Браўковіч, там-жа да апошняга часу праводзілі сваю актыўную контррэволюцыйную работу трацкісты Мілоў, Жукаў і інш. Партарганізацыя мела нямала сігналаў аб іх трацкісцкай дзейнасці, разам з тым не праявіла ніякай пільнасці для таго, каб падняць гэтыя пытанні на належную прынцыповую вышыню, каб выкрыць гэтых трацкістаў.

Стан партарганізацыі Белкаапсаюза таксама з'яўляецца паказальнікам таго, да чаго прыводзіць страта партыйнай пільнасці.

У перыяд праверкі партыйных дакументаў у гэтай партарганізацыі выяўлены рад актыўных трацкістаў на чале з Каструлёвым. Яны былі выкрыты і выключаны з партыі. Замест таго, каб адсюль зрабіць для сябе неабходныя палітычныя вывады, былы кіраўнік Белкаапсаюза Баскін, пры прамой папушчальнасці, у рэзультаце страты большэвіцкай пільнасці, партыйнай арганізацыі,— пачаў усяк падымаць аўтарытэт гэтага трацкіста Каструлёва, усхваляць яго, выпісваючы яму вялікія прэміі. Гэта стварыла спрыяючую абстаноўку для беспакаранай контррэволюцыйнай работы трацкіста Каструлёва.

Скрыўлялася лінія партыі ў разгортванні тавараабароту. У радзе важнейшых раёнаў у рэзультаце «планавання» Каструлёва адчуваўся востры недахват тавараў, якія ёсць у вялікай колькасці ў нашай краіне.

І за ўсё гэта кіраўнік Белкаапсаюза Баскін прэміраваў гэтага заядлага ворага сумай.. у 1.500 рублёў.

Можна было-б прывесці рад фактаў з жыцця асобных пярвічных партыйных арганізацый Віцебска, Гомеля (партарганізацыя дэпо Віцебск, справа трацкіста Рохкінда, Фалкіна, актыўнага субутыльніка Розенблюма), якія з усёй глыбінёй паказваюць, што некаторыя партыйныя арганізацыі не зрабілі для сябе ўсіх неабходных вывадаў з урокаў забойства таварыша Кірава і з урокаў праверкі і абмену партыйных дакументаў.

Пасля праверкі партыйных дакументаў сям-там самасупакоіліся. Кіраўнікі лічылі, што па ачышчэнню партарганізацыі ад двурушнікаў, злейшых ворагаў трацкістаў-зіноўеўцаў усё зроблена.

Факты выкрыцця ў асобных партарганізацыях трацкісцка-зіноўеўскіх вырадкаў пасля абмену партыйных дакументаў, паказваюць, што не ўсё яшчэ зроблена, што сям-там гэтыя заклятыя ворагі прытаіліся, перафарбаваліся, адзеўшы на сябе маску «адданых комуністаў», двурушнічаючы, ашукваюць партыю, падрыхтоўваюць удар з-за вугла.

Вораг, «як хітрая ліса пускаецца на тысячы рознастайнейшых прыёмаў, каб схавацца, увайсці ў давер'е і аслабіць пільнасць». Трацкісты-зіноўеўцы стварылі такую сістэму двурушніцтва, якой можа пазайздросціць любая фашысцкая ахранка. Вось чаму пільнасць, якая з'яўляецца неад'емнай якасцю большэвіка, павінна быць паднята на выключную вышыню.

У чым рэальны змест пільнасці?

Ён заключаецца ў тым, каб кожны комуніст, дзе-б і з кім-бы ён ні працаваў, мог распазнаваць ворага, якой-бы маскай вораг ні прыкрываўся; у тым, каб рашуча пакончыць з усякімі элементамі распусты, разтазейства, падхалімства. Там, дзе гэтыя элементы маюць месца, там не можа быць і гутаркі аб сапраўднай большэвіцкай пільнасці. Там, пад шумам разважанняў аб пільнасці вораг будзе беспакарана праводзіць сваю работу. Пільнасць азначае, што наша зоркасць, насцярожанасць да ворагаў павінна ва сто разоў павялічыцца. Кожнае малейшае праяўленне ворага мы павінны бачыць, выкрываць, бо за малым крыюцца вялікія справы.

Пільнасць азначае — беззаветна аддаваць сваю сілу, энергію справе соцыялістычнага будаўніцтва.

Пільнасць выключае ўсякія элементы расхлябанасці, чванлівасці ў рабоце і мае на мэце жалезную партыйную дысцыпліну.

Пільнасць — гэта разгортванне большэвіцкай самакрытыкі.

Пільнасць — гэта веданне людзей, іх пастаяннае вывучэнне, выхоўванне кадраў.

Падняцце пільнасці немінуча прадвызначае неабходнасць падняцця ўзроўню арганізацыйна-партыйнай і палітычна-выхаваўчай работы на належную вышыню.

Тое, што не толькі асобныя пярвічныя партарганізацыі (рэдакцыя газеты «Звязда», Белдзяржвыдавецтва, Белкаапсаюз, дэпо Віцебск і інш.), але і адпаведныя гаркомы і райкомы партыі прамаргалі гэтыя факты і несвоечасова рэагавалі, сведчыць аб тым, што арганізацыйна-партыйная работа ў радзе партыйных арганізацый працягвае заставацца яшчэ на нізкім узроўні.

КП(б)Б працуе ў пагранічных умовах. Мы знаходзімся на граніцы з капіталістычным светам. Спробы пранікнення шпіёнскіх, дыверсійных элементаў з фашысцкіх ахранак, агентаў Троцкага, у нашу краіну не спыняюцца. Троцкі і фашысцкія ахранкі будуць усяк імкнуцца ствараць свае тэрарыстычныя групы для таго, каб вярнуць панесеныя імі страты.

Нам, комуністам, партыйным і непартыйным большэвікам, працуючым на граніцы, гэта неабходна асабліва памятаць.

Не даць пранікнуць ворагу на свяшчэнную тэрыторыю нашай соцыялістычнай радзімы, да канца выкрываць ворагаў, выкарчоўваць іх з нашых радоў — вось ганаровая, адказная задача кожнага большэвіка.

## СПЕКУЛЯНТЫ БЕЗНАКАЗАНА АРУДУЮЦЬ

(Пісьмо служачай)

Аршанскія гандлюючыя арганізацыі—райсаюз, Белгандаль, Ваенгандаль — і судова-следчыя органы бестурботна назіраюць, як зграя спекулянтаў, скупляючы па таніх цэнах садавіну і гародніну, [illegible] на рынку Оршы. [illegible]

Паспрабуйце вы знайсці ў прадуктовых крамах Оршы хаця-б кілё садавіны ці гародніны? Нікалі гэтага вы не знойдзеце. І вы вымушаны будзеце пайсці да перакупшчыкаў [illegible]

Калі названыя арганізацыі Оршы і раён і далейшым будуць так бяздзейнічаць, то ўсе шансы, што на зіму Орша застанецца без гародніны і садавіны. [illegible]

РЫТУС.

## «ХВОРЫ ПАЧАКАЕ»

Хворы рабочы смілавіцкай абутковай фабрыкі, стаханавец Б. Б. Эзельчык, быў накіраваны ў мясцовы клінічны гарадок. Прыехаўшы ў Менск, ён адчуваў, тэмпература ў яго дайшла да 39,3. Да хворага была выклікана хуткая дапамога. Урач, агледзеўшы хворага, адмовіўся яго адвезці ў клінічны гарадок, спасылаючыся на недахоп месц у клініцы.

[illegible]

Толькі раніцай 31 ліпеня Эзельчык нарэшце быў дастаўлены ў клінічны гарадок, [illegible] у бальніцы.

Гэты прыклад сведчыць аб тым, што яшчэ не ўсе ўрачы належным чынам [illegible] чалавека.

МАРЦЫНЕВІЧ.
Студэнт вышэйшай школы прапаганды пры ЦК КП(б)Б.

## ХУЛІГАНСКІ ЎЧЫНАК

70-гадовы Альперовіч Давід 29 ліпеня ехаў з работы трамваем у вагоне № 102. [illegible]

[illegible] чы выпадковым праходжчым, які падхапілі старога, ён не разбіўся. Гэты хуліганскі ўчынак быў пакінут без пакарання.

ШРАГОВІЧ, КАПЛАН, ГРУГЕР і інш.
(Усяго 5 подпісаў).

## СКАРГІ ІНІЦЫЯТАРАЎ СТАХАНАЎСКАГА РУХУ

(НА НАРАДЗЕ, СКЛІКАНАЙ РЭДАКЦЫЯЙ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА» І ВІЦЕБСКІМ ГАРКОМАМ ПАРТЫІ)

50 ініцыятараў стаханаўскага руху і кіраўнікоў буйнейшых прадпрыемстваў Віцебска запоўнілі [illegible] залу гаркома партыі. Гэта нарада лепшых людзей горада [illegible] гадавіны стаханаўскага руху.

З чым Віцебск сустракае гэту знамянальную дату? [illegible]

Першым выступае адзін з ініцыятараў стаханаўскага руху на заводзе імя Кірава, каваль тав. Лін. [illegible]

— Зараз, — гаворыць тав. Лін, — [illegible]

[illegible]

АРК. ЗАРУБЕНЬНЫ.

## ДЗІЎНАЯ ДАВЕРЛІВАСЦЬ

Шмат клопатаў дастаўляла абутковая фабрыка індывідуальнага пашыву свайму трэсту. Амаль кожныя паўгода тут змянялі дырэктароў. На апошнюю кандыдатуру — тав. Кліёнскага — былі вялікія надзеі. Спадзяваліся, што гэты чалавек выведзе прадпрыемства з прарыву. Кліёнскі стаў дырэктарам.

Прайшло зусім нямнога часу — і яго «кіраўніцтва» адчуў увесь калектыў. Новы дырэктар зусім не цікавіўся вытворчасцю. Бывала, прыдзе толькі вечарам у цэх, запытае, колькі пар зроблена, і больш яго тут не бачылі. Між тым, у цэхах рабочыя працуюць у надзвычай дрэнных умовах. Даволі сказаць, што адным камплектам інструментаў карыстаюцца два-тры чалавекі. Колькі майстры пра гэта ні заяўлялі Кліёнскі і слухаць не хоча.

Падсобнага інструменту на фабрыцы няма (напілкі, рашпілі). Нават голак не хапае. Дырэктар аддаваў распараджэнні, і цэлымі месяцамі не правяраў іх выкананне.

Яшчэ ў красавіку галіновая канферэнцыя абутнікаў вынесла рашэнне, што ў сувязі з увядзеннем новых норм рабочыя пераводзяцца на прагрэсіўна-здзельную аплату. Здавалася-б, што гэта пастанова датычыць усіх гаспадарнікаў абутковай прамысловасці. Кліёнскі-ж рашыў, па «гаспадарчых» меркаваннях, прагрэсіўку не ўводзіць. На агульных сходах стаханаўцы і рабочыя не раз узнімалі гэта пытанне, аднак дырэкцыя не рэагавала. Пра гэты абураючы факт ведаюць і ў трэсце. Але-ж, як бачыць, і тут не адважваюцца выступіць супроць аўтарытэту дырэктара.

На фабрыцы-ж настрой вельмі нездаровы. Пасля водпуску чатыры кваліфікаваныя рабочыя (Кандрашэвіч, Зубаў, Фіялкоўскі і інш.) пакінулі фабрыку. Падалі заявы аб уходзе яшчэ некалькі чалавек. І гэта ў той час як на прадпрыемстве не хапае 75 рабочых і вытворчы план не выконваецца.

За першае паўгоддзе на фабрыцы перавыдаткавана 502 кілограмы дэфіцытнага жорсткага тавару.

У другой палове ліпеня калектыў пашоў у адпачынак. На фабрыцы патрэбна было правесці вялікі рамонт — расшырыць рад цэхаў, абсталяваць машынамі новы мадэльны цэх. Кліёнскі нічога не зрабіў. Больш таго. Ён увёў у зман Кагановіцкі гаррайком партыі, пахваліўшыся поўнай гатоўнасцю фабрыкі да работы. Гэта яму патрэбна было для атрымання дазволу для ад'езду на курорт.

Дабіўшыся свайго, Кліёнскі паспяшаўся паехаць у адпачынак, назначыўшы сваім намеснікам майстра Наквасава, які таксама яшчэ быў на курорце.

Як-жа была падрыхтавана фабрыка да нармальнай работы? У клеельным цэху яшчэ і зараз абсталяванне не гатова. У пашывачным цэху не хапае самага неабходнага інвентару — варштатаў, лавак і інш. Яшчэ няма кампрэсара для механічнага цэха.

З 4 жніўня фабрыка павінна штодзень выпускаць 80 пар абутку па індывідуальнаму заказу, 75 пар мадэльнага і 260 пар дзіцячага абутку. За першыя-ж дзесяць дзён план выканан усяго на 75,2 проц. За гэты час выпушчана толькі 85 пар мадэльнага абутку. Дзіцячага— ні аднай пары. І гэта тады, калі новых заказаў яшчэ не прымаюць, інакш прарыў паглыбіўся-б яшчэ больш.

Карыстаючыся сваім службовым становішчам, Кліёнскі даваў шмат запісак і вусных загадаў загадчыку прыёмачным пунктам тав. Зусіну аб тым, каб прымалі без чаргі заказы на абутак яго знаёмым. Аб бытавым разлажэнні Кліёнскага гавораць усе рабочыя фабрыкі.

Гэтыя агіднасці не выпадковы. Цэлы год парторгам фабрыкі быў трацкіст Шуляк. Пры яго прамой садзейнасці пашляк Кліёнскі тварыў свае гнусныя справы. Цесную сувязь з трацкістамі меў і член парт-арганізацыі Хігер.

Не хапіла большэвіцкай настойлівасці і ў новага парторга тав. Галубіцкага выкрыць да канца прахадзімца Кліёнскага і групу трацкістаў. Партгрупа не раз ставіла пытанне аб паводзінах Кліёнскага, але-ж далей размаўлянняў справа не пайшла.

Не меншую віну за ганебную работу фабрыкі нясе дырэктар трэста тав. Перкін, які давярае кіраўніцтва прадпрыемствам розным прахадзімцам.

І. ТУРЭЦКІ.

## ВЫКАНАЦЬ ПЛАН МЯСАПАСТАВАК

Не прыходзіцца даказваць, якое вялікае гаспадарчае значэнне для нашай дзяржавы мае выкананне плана паставак мяса. Зусім ясна і тое, што мясапастаўкі, як і ўсякае дзяржаўнае заданне, павінны быць выкананы ва ўстаноўленыя ўрадам тэрміны.

Аднак, не гледзячы на прамыя ўказанні ЦК КП(б)Б і Соўнаркома БССР аб узмацненні тэмпаў мясапаставак, у пераважнай большасці раёнаў нашай рэспублікі здача мяса дзяржаве праходзіць надзвычай дрэнна.

Тлумачыцца перш за ўсё тым, што многія раённыя арганізацыі не аддаюць належнай увагі дзяржаўным заданням. Няма арганізацыйнай работы, выкананне мясапаставак пушчана на самацёк. Ні райвыканкомы, ні сельскія советы не ведаюць як ідзе выкананне плана здачы мяса па асобных калгасах і паселішчах.

Вазьміце, напрыклад, **Мсціслаўскі** раён. У гэтым раёне ў першым паўгоддзі 27,2 проц. гаспадарак зусім не ўдзельнічала ў мясаздачы. Па аднаму толькі Рылаўшчынскаму сельсовету 246 гаспадарак калгаснікаў і 40 гаспадарак аднаасобнікаў да гэтага часу не здалі дзяржаве ні аднаго кілограма мяса. Таксама зрываюць план мясаздачы і Доўгавіцкі, Мазалоўскі, Янаўскі, Пячэнкаўскі сельсоветы.

Аб усім гэтым вядома раённаму кіраўніцтву Мсціслаўшчыны, але да зрыўшчыкаў дзяржаўнага задання ніякія меры не прымаюцца.

Многія сельсоветы **Дубровенскага** раёна сарвалі план мясаздачы. Старшыня калгаса «Комінтэрн», Нова-Тухінскага сельсовета, Тарасенка не выканаў свайго абавязацельства перад дзяржавай, а гледзячы на яго, не прыступілі да выканання і калгаснікі.

Калгас «Праўда», Старабабыльскага сельсовета, **Багушэўскага** раёна, 4 адкормленых свінні зарэзаў для сваіх патрэб, а дзяржаве і не прыступаў яшчэ здаваць мяса.

Цэлы рад калгасаў **Заслаўскага** раёна — «Зара соцыялізма», «Большэвік», «Серп і молат», «Чырвоны будаўнік» і інш. маюць вялікую запазычанасць па мясапастаўках. Аднак, не гледзячы на гэта, яны прадаюць сваю жывёлу на рынку. Усё гэта праходзіць міма раённага кіраўніцтва.

Не аддаецца на месцах належнай увагі і якасці здаваемага дзяржаве мяса. **У Лельчыцкім**, напрыклад, раёне не была дана калгасам дырэктыва аб тым, каб намечаная для здачы ў лік мясапаставак жывёла была пастаўлена на адкорм. У выніку жывёла прадаўжае і зараз паступаць на пункт вельмі нізкіх кандыцый.

Нельга цярпець далей такога ходу выканання плана мясапаставак. Раённыя, партыйныя і советскія арганізацыі, сельскія советы і праўленні калгасаў павінны прыняць усе меры да таго, каб гэта дзяржаўнае заданне было поўнасцю выканана кожным сельсоветам, калгасам, кожным калгаснікам і аднаасобнікам, якія маюць жывёлу.

Патрэбна павесці самую рашучую барацьбу з усякага роду антыдзяржаўнымі настроямі. Нельга спадзявацца на самацёк. Арганізацыйна-масавая работа сярод калгасных мас, канкрэтнае кіраўніцтва,—вось што забяспечвае поспех выканання плана. Сельскія советы павінны зараз-жа праверыць, як ідзе здача мяса дзяржаве па кожным паселішчы, кожнай у асобку гаспадарцы.

Сур'ёзную ўвагу трэба звярнуць на якасць здаваемага мяса. Нельга дапускаць да здачы жывёлу нізкіх кандыцый.

## ХОЧАМ БЫЦЬ СТАХАНАЎЦАМІ

Мы працуем у пашывачным цэху абутковай фабрыкі імя Лекерта. Працуем не дрэнна. Нормы выконваем і часта перавыконваем. Хочам і можам стаць стаханаўцамі, але нішто ў гэтым нам не дапамагае.

[illegible]

[illegible] стаханаўцы. Для разагравання падэшвы ім устанавілі паравую печку, у Фадзеенка — электрычная печка. Электрычная печка нязручна тым, што часта ад малейшага перагрэву падэшвы атрымліваецца [illegible]

[illegible] фабрыкі і цэха яшчэ ні разу не паставіла пытанне аб тым, што нам трэба для таго, каб мы сталі ў рады стаханаўцаў.

Ударнікі фабрыкі імя Лекерта:
ФАДЗЕЕНКА Д. Ф., ГЕРШБУРГ І. І., ПУШЧАНСКІ.

## БЕЛТОРФ ВЫКАНАЎ ГАДАВЫ ПЛАН ТОРФАЗДАБЫЧЫ

17 жніўня трэст Белторфа выканаў гадавы план здабычы торфу на 100,2 проц. Здабыта 559 тыс. тон. Зараз разгорнута работа па высокаякаснай сушцы і ўборцы торфу.

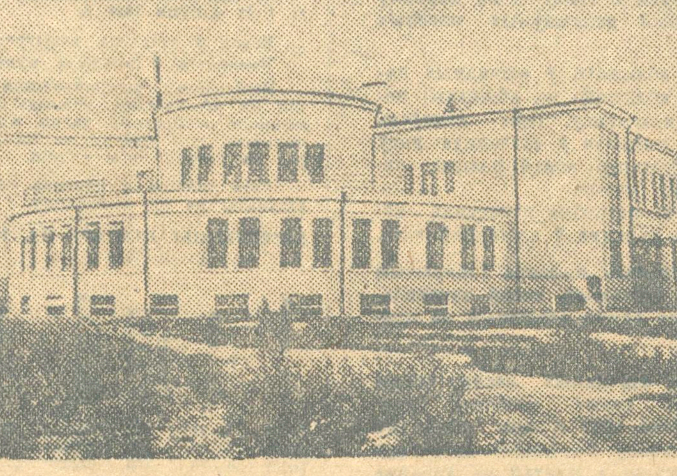

Новы будынак сталовай швейнай фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» ў Віцебску.
Фото Каплінскага.

## ЗЛАЧЫНСТВЫ Ў ТАЛАЧЫНСКАЙ БОЛЬНІЦЫ

16 ліпеня ў талачынскую раённую больніцу прынялі калгасніцу калгаса «Чырвоны шлях», Аболіцкага сельсовета, Сляцкую Паўліну. У яе быў адкрыты працэс туберкулёза. Талачынская больніца не прыстасавана для туберкулёзных хворых. Паўліну Сляцкую трэба было неадкладна накіраваць на лячэнне ў Оршу. Аднак загадчык больніцы Шпітальнік чамусьці не хацеў адправляць хворую ў Оршу.

Хворую «ізалявалі» ў карыдоры, пры ўваходзе ў больніцу, дзе, пакінутая без догляду Сляцкая праляжала каля двух тыдняў. Яе па сутнасці ніхто не лячыў. 28 ліпеня Сляцкая памерла.

* *
*

Прыведзеныя ў пісьме факты поўнасцю пацвердзіліся пры праверцы нашым карэспандэнтам. Прычым на месцы выяўлен рад іншых абураючых фактаў.

Грамадзянін Барада з вялікім абурэннем расказвае, як здзекваліся з яго жонкі-рожаніцы. Больніца ў дзень родаў накіравала яе ў Оршу, хаця, як цяпер устаноўлена, у гэтым не было ніякай патрэбы. Патрэбна была зусім нязначная аперацыя, але доктар Чульскі, якога зусім не па заслугах вельмі высока цэніць раённае кіраўніцтва, адмовіўся выехаць у больніцу да рожаніцы. Часта доктар Чульскі прыходзіць на работу ў п'яным выглядзе, у выніку чаго няправільна вызначае дыягназы хворых.

Пры больніцы ёсць радзільнае аддзяленне. У памяшканні брудна, у ложках многа клапоў, рэдка мяняюць бялізну, не хапае калясак для дзяцей, з-за чаго часта рожаніцам прыходзіцца ляжаць у адной пасцелі з дзіцём. Усе гэтыя абураючыя факты прывялі да таго, што некаторыя цяжарныя жанчыны пакідаюць радзільнае аддзяленне раней чым пачынаюцца роды.

Пры больніцы ёсць заразны барак. За 80—90 тыфозна- і дызентэрыйна хворымі гэтага барака даглядаюць адна сястра і адзін урач. Хворых як тыфусам, так і дызентэрыяй кормяць з адных талерак. У выніку тыфознікі заражаюцца дызентэрыяй і іншымі хваробамі. Сам загадчык райздрава т. Дымкоў прызнаецца, што за зусім кароткі час было 4 падобныя факты.

У больніцы не хапае такіх неабходных рэчаў, як пузыроў, грэлак, басонаў, няма ледніка, пральні. Хворыя прымаюцца без дэзінфекцыі, зусім мала бялізны.

Тэхнічная вучоба сярод работнікаў больніцы не арганізавана, адсутнічае палітыка-выхаваўчая работа, не выпускаецца насценная газета.

Прэзідыум райвыканкома некалькі разоў на сваіх пасяджэннях слухаў даклады аб рабоце больніцы. Прымаліся прыгожыя рэзалюцыі, але нічога канкрэтнага не зроблена, каб ліквідаваць агіднейшыя факты, якіх так многа існуе ў талачынскай больніцы.

ДРЫКЕР.

# ГЕРОІ МОРСКІХ ГЛЫБІНЬ

## Ал. МІРОНАЎ

...Ноччу караблі ішлі з патушанымі агнямі. У туманах не давалі папераджальных гудкоў. Маякі не працавалі, і берагі здаваліся чужымі, незнаёмымі і варожымі. Па берагах не свяцілася ні аднаго агеньчыка. Караблі ішлі, не ведаючы, што гібіцца ў дзесяці метрах наперадзе. Ішлі вобмацкам: ціха-ціха, без агнёў, без дыму, амаль без жыцця.

Былі 1914-15-16-17 гады. Была імперыялістычная вайна. У паўночных марах гаспадарнічалі морскія піраты — нямецкія падводныя лодкі.

У тыя гады ў паўночных марах загінулі сотні рускіх, англійскіх, французскіх суднаў. Немцы расстрэльвалі іх, быццам зручныя рухаючыяся мішэні, — беспакарана і адкрыта. Падводныя лодкі часта заходзілі нават у маленькія парты Беламор'я.

Пасля была грамадзянская вайна і інтэрвенцыя на поўначы. У Белым, Барэнцавым марах, у рэках Паўночнага краю загінула нямала суднаў маладой рэспублікі Советаў, узарваных снарадамі англічан, амерыканцаў і белабандытаў генерала Мілера. Па рэках плавалі баржы, «браніраваныя» мяхамі з пяском, па марах насіліся такія-ж «браніраваныя» буксірныя параходы. Чырвоныя маракі называлі іх «эсмінцамі» і «канонеркамі». Гэтыя баявыя караблі рэволюцыі (тады ў нас на поўначы лепшых не было) смела ўступалі ў бой з сапраўднымі крэйсерамі і мінаносцамі інтэрвентаў і тапілі іх, і часта самі загіналі за справу рэволюцыі.

...Гінулі судны і пазней, калі на марах, у стэпах і раўнінах заціхлі баявыя навальніцы грамадзянскай вайны. Мала вывучаныя паўночныя мары, мноства падводных рыфаў, меляў, моцныя але невядомыя цячэнні, густыя туманы збівалі параходы з курсаў, і яны натыкаліся на скалы і танулі далёка ад берагоў.

* *
*

— На дне советскіх мароў і рэк не павінна быць нічога, апрача пяску, каменняў і ракавін. Месца караблёў — на паверхні мароў. Месца рэштак імперыялістычнай бойні— паламанага ўзрывамі металу, машын, снаражэння — на заводах. Гэту ісціну ўзяў за аснову сваёй работы ЭПРОН (экспедыцыя падводных работ асобага назначэння), арганізаваны па асабістай ініцыятыве В. І. Леніна ў гады, калі на ўскраінах нашай краіны Чырвоная армія дабівала рэшткі белых банд.

Зараз ЭПРОН мае свае партыі па ўсіх марах Саюза. Кіраўнік вадалазаў — чалавек жалезнай волі — былы рабочы, марак, першы советскі вадалаз Фоцій Іванавіч Крылоў за баявую работу ўзнагароджан урадам вышэйшай узнагародай—ордэнам Чырвонай Звязды. Разам з ім узнагароду атрымалі дзесяткі падводнікаў, выпеставаныя ім. Нарэшце ўвесь ЭПРОН у цэлым носіць званне — Чырвонасцяжны.

Многа слаўных, гераічных старонак упісалі і паўночныя падводнікі ў гісторыю чырвонасцяжнага ЭПРОН'а.

Вось найбольш яркія, гераічныя эпізоды іх работы.

...Пасля рэволюцыі інтэрвенты і рускія белагвардзейцы ўгналі за граніцу амаль усе добрыя караблі. Нават зараз ва многіх партовых гарадах заходняй і паўднёвай Еўропы побач з іншымі беспрацоўнымі суднамі, стаяць і былыя рускія параходы. На іх скрозь аблупіўшуюся бартавую фарбу праглядваюць старыя «расійскія» назвы: «Три святителя», «Святой Пётр» і інш. Ад рускага гандлёвага флоту (наогул аднаго з горшых у свеце) рэспублікі советаў засталіся разбітыя, амаль непрыгодныя «каробкі».

Гэта не збянтэжыла советскіх маракоў: ледзь не голымі рукамі чарнаморцы пачалі рамантаваць судны. А вадалазы маладога ЭПРОН'а смела кінуліся на морскае дно за багаццямі, пахаванымі там вайной. І вось, разам з паламанымі і спарухнелымі «каробкамі», да суднарамонтных заводаў у 1921—22 годзе падышлі першыя інваліды вайны: пакалечаныя, параненыя морскія караблі. Тут былі і крэйсеры і эсмінцы. Былі і транспарты, якія калісьці хадзілі пад нацыянальнымі сцягамі «саюзнікаў».

Так пачаў нараджвацца советскі гандлёвы флот.

Пазней, з аднаўленнем, развіццём і рэканструкцыяй суднабудаўнічай прамысловасці, работа па пад'ёму суднаў не толькі не спынілася, а наадварот: узброеныя навейшай тэхнікай вадалазы нашай краіны хутка занялі першае месца ў свеце.

...Паўночныя мары, куды штогод накіроўваюцца сотні замежных параходаў — у советскія парты, за лесам, — гэтыя паўночныя мары і цяпер яшчэ часта з'яўляюцца месцам гібелі неасцярожных караблёў. На падводных скалах Барэнцава і Белага мароў, за апошнія гады былі пакінуты камандамі замежныя лесавозы «Саіда», «Алкаід», «Вест», «Хаугланд» і інш. Гаспадарам — галандцам, англічанам, французам— невыгодна выратоўваць свае караблі: і без іх у замежных партах іржавее ля прыстаней нямала морскіх гігантаў. Гаспадары адмаўляліся ад іх, і пакідалі асуджаныя на гібель параходы.

Часамі да іх прыходзілі маленькія параходзікі ЭПРОН'а. Многа сутак падрад, у найцяжэйшых умовах, у штормы і суровыя зімовыя пургі советскія вадалазы працавалі пад вадой, праяўляючы цуды гераізму, і нязменна загінуўшыя караблі варочалі да жыцця. Іх прыводзілі ў Архангельск, у Мурманск, рамантавалі, пакрывалі новай фарбай. І з пачаткам навігацыі морскія красаўцы выходзілі ў мора, пад алым вымпелам краіны Советаў.

...У 1917 годзе ў Белым моры, у Кандалакшскім заліве загінуў ледакол «Садко». На ім у ліпені месяцы, у гарачыню, рабілі прагулку па мору архангельскія губернатар і архіепіскап. І вось з поўнага ходу, раніцой ледакол левым бортам наляцеў на вострую падводную скалу. «Высокія асобы» і іх світа ў ніжняй бялізне папрыгалі ў шлюпкі, спяшаючыся на бераг.

А ледакол, распароўшы ўвесь борт, быстра пайшоў на дно.

З таго часу мінула 16 год. Зімовыя ільды зламалі мачту, надбудовы, трубу ледакола. Ён так-бы і дагніваў на дне заліва, перашкаджаючы суднаходству, калі-б партыя і ўрад не сказалі паўночным вадалазам:

— Падняць «Садко».

Пасля амаль гадовай упартай работы «Садко» зноў убачыў сонца. Ён усплыў на паверхню, вітаемы грамавым чырвонафлоцкім «ура». Барты яго і пакалечаная палуба былі густа пакрыты іржаўчынай, абраслі ілам, ракушкамі, водарасцямі. Здавалася: на што ён годзен, такі «Садко»? Але менш чым праз паўгода з Архангельска ў першы арктычны рэйс вышаў новенькі, быццам толькі ўчора спушчаны са стапелей «Садко». З таго часу ён зрабіў некалькі гістарычных рэйсаў у Арктыку, і ў тым ліку першую ў свеце мінулагоднюю экспедыцыю ў высокія шыроты, дзе не ступала яшчэ нага чалавека. У гэтым годзе ён смела прасоўваецца скрозь ільды Карскага мора, накіроўваючыся да «белай плямы» — высокіх шырот усходняга сектара Арктыкі.

...Шпіцберген — палярны архіпелаг, дзе знаходзяцца советскія вугальныя шахты. У 1932 годзе, у снежні, у палярную шпіцбергенскую ноч на Шпіцберген адправіўся ледакол «Малыгін», маючы на барту пасажыраў-вуглякопаў і груз для советскіх руднікоў. У некалькіх мілях ад месца назначэння — Барэнцбурга «Малыгін», згубіўшы ўпацёмку арыентыроўку, наляцеў на скалы, прабіў днішча, накраніўся на борт і напалову затануў. На ледакол папаўзлі ільды, ледакол трашчаў і, здавалася, з мінуты на мінуту загіне. Каманда зрабіла ўсё магчымае: пераправіла на бераг, у Барэнцбург пасажыраў і груз і засталася чакаць, упэўненая, што краіна дапаможа і ёй і ледаколу. І каманда не памылілася: хутка к «Малыгіну» прыбылі вадалазы з пуцёўкай партыі і ўрада:

— Вярнуцца на мацярык на ледаколе «Малыгін».

Некалькі месяцаў працавалі людзі. Імі кіраваў самы першы вадалаз краіны Фоцій Крылоў. Работа, за якую не ўзяліся-б самыя лепшыя вадалазы свету, — гэта работа літаральна кіпела ў руках эпронаўцаў. У палярную ноч, у пяцідзесяцігрaдусныя марозы, калі рукі прымярзаюць да жалеза і злобны пляўок ледзь не лядзяшкай падае на палубу, у пургу і лютыя вятры, працавалі яны на ледаколе. І адна за другой пакрываліся пластырамі прабоіны. Паступова выраўніваўся крэн судна. Ледакол ажываў.

У Мурманск «Малыгін» прышоў пад сваімі парамі, сваім ходам, і перамоўжцаў стыхіі — эпронаўцаў, магутным рэвам віталі ўсе судны заполярнага порту.

...У мінулым годзе, восенню, у Белым моры англійская каманда кінула на рыфах параход «Ускваленй». Гаспадарам англічанам невыгодна было самім выратоўваць параход: яны атрымалі за яго добрую страхавую прэмію. У гэты час у моры бушавалі штормы. З Арктыкі насоўваліся ільды. Дні парахода былі злічаны. Тады з Архангельска да «Ускваленю» вышла выратавальная партыя ЭПРОН на чале з вопытным вадалазам каманды т. Ваеводзіным і капітанам Пясковым.

Два месяцы ішла барацьба за карабль паміж людзьмі і стыхіяй. І перамаглі людзі: глыбокай восенню «Ускваленй» быў зняты з рыфаў, адведзен на мелкае месца да Конд-вострава і тут, у выгоднай стаянцы, застаўся зімаваць. Вясной «Ускваленй» быў дастаўлен у Архангельск. Зараз там заканчваюць рамонт яго, і на будучы год «Ускваленй» выйдзе ў мора.

* *
*

Звыш сотні суднаў вярнула да жыцця паўночная партыя ЭПРОН. Рачныя буксіры і кацеры, морскія ліхцеры і лесавозы, магутныя транспарты і красаўцы — пасажырскія экспрэсы плаваюць зараз па марах і рэках нашай краіны, і ні што ў іх не здагадвае нядаўніх «тапельцаў», гадамі іржавеўшых на дне мора.

Велізарная колькасць жалеза, сталі, каляровых металаў, якароў, снасцей, машын і механізмаў, выцягнутых вадалазамі, — уся гэта велізарная колькасць каштоўнасцей пайшла ўжо ў вытворчасць на нашы фабрыкі, на заводы.

Морскае дно ачышчаецца з кожным годам усё больш і больш. Зоркія, мужныя, загартаваныя ў баях са стыхіяй эпронаўцы кожную мінуту гатовы прысці на дапамогу пацярпеўшаму аварыю караблю, гатовы па першаму закліку радзімы апусціцца на любую глыбіню, каб вярнуць рэспубліцы ўкрадзеныя ў яе стыхіяй судно, каб вярнуць краіне багацці, аднятыя ў яе морам.

# ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

## Бамбардыроўка Овіеда.—Паветраны налёт мяцежнікаў на Мадрыд

ПАРЫЖ, 24 жніўня. (БЕЛТА). Паводле вестак з Овіеда (Астурыя), сёння урадавы самалёт рабіў палёты над горадам, скідваючы лістоўкі з заклікам да мяцежнікаў здацца. У гэтым закліку была перасцярога, што ў выпадку адмаўлення горад будзе бамбардыраван.

З той прычыны, што адказ на прапанову аб здачы не паследаваў, самалёты праз 12 гадзін скінулі на горад 58 бомб. Пасля гэтай бамбардыроўкі камандуючы мяцежнымі сіламі ў Овіеда звярнуўся па радыё з наступнай заявай да генерала Мола: «Калі вы не вышлеце афіцыяльна абяцанай дапамогі, я буду вымушан здацца».

**

МАДРЫД, 24 жніўня. Учора эскадрылья самалётаў мяцежнікаў атакавала мадрыдскі ваенны аэрадром Хетафэ (у Мадрыдзе ёсць чатыры аэрадромы — два ваенныя і два грамадзянскія). Урадавыя знішчальнікі прымусілі іх уйсці.

Узмоцнены меры проціпаветранай абароны горада.

Як паведамляюць, неразарваўшыеся бомбы носяць клейма і надпісы замежных заводаў.

## „Ніцы-ніцы" аб заключэнні пакту аб ненападзе з СССР

ТОКІО, 24 жніўня. (БЕЛТА). Газета «Ніцы-ніцы» зноў пацвярджае, што японскі пасол у СССР Ота, дакладваючы 19 жніўня міністру замежных спраў Арыта, рэкамендаваў яму заключэнне пакту аб ненападзе з СССР, адзначыўшы, што савецкі урад па-ранейшаму лічыць зробленую 4 гады таму назад прапанову аб пакце сапраўднай і гатоў заключыць пакт, як толькі Японія выкажа сваю згоду. Пры гэтым «Ніцы-ніцы» піша:

«Трэба адзначыць, што падобная-ж парада даецца ўраду па пытанню аб заключэнні пакту аб ненападзе з СССР лідэрамі палітычных, дзелавых і навуковых колаў, а таксама часткаю ваенных дзеячоў».

Усе яны, паводле слоў газеты, указваюць, што калі СССР усё яшчэ жадае заключыць пакт аб ненападзе з Японіяй, то Японія павінна ў тэрміновым парадку заключыць пакт, каб развеяць савецкія апаскі і палепшыць адносіны паміж двума краінамі.

Што датычыць урада, піша газета, то ён займае ў пытанні аб пакце з СССР «вельмі асцярожную пазіцыю і мяркуе, што калі-б Японія заключыла з СССР пакт у сучасны момант, калі ўзброеныя сілы СССР і Японіі знаходзяцца ў такім неўроўнаважаным становішчы, то яна магла-б аказацца пасля тэрміну дзеяння пакту ў вельмі нявыгадным становішчы».

Ваенна-фашысцкі мяцеж у Іспаніі. НА ЗДЫМКУ: атрад рабочай міліцыі абстрэльвае мяцежнікаў, засеўшых у Альказары (крэпасць Толедо). (Саюзфота).

## У Народным камісарыяце замежных спраў

Народны камісар па замежных справах тав. М. М. Літвінаў і пасол Францыі ў СССР г-н Ж. Пайяр—23 жніўня гэтага года абмяняліся нотамі па пытанню аб лініі паводзін у адносінах да становішча ў Іспаніі.

Абмен нот прадугледжвае наступныя абавязацельствы:

1. Забарону экспарту, прамога або ўскоснага, рээкспарту і транзіту ў кірунку Іспаніі, іспанскіх уладанняў або іспанскай зоны Марока ўсякай зброі, амуніцыі і ваенных матэрыялаў, а таксама ўсякіх паветраных судоў як у сабраным, так і ў разабраным выглядзе і ўсякіх ваенных караблёў.

2. Прымяненне забароны таксама да ўжо заключаных кантрактаў.

3. Інфармацыю іншых дзяржаў, якія ўдзельнічаюць у гэтай згодзе, аб усякіх мерах, прынятых для таго, каб увесці гэтыя абавязацельствы ў дзеянне.

Прадугледжаныя ў абмене нот абавязацельствы ўступаюць у моц з таго моманту, як апрача французскага і брытанскага ўрадаў, да дэкларацыі далучацца таксама германскі, італьянскі і партугальскі ўрады.

(ТАСС)

## Міжнародны шахматны турнір у Натынгэме

### 12-Ы ТУР

НАТЫНГЭМ, 24 жніўня. Турнір уступіў у рашаючую фазу. Кожны тур суправаджаецца мацнейшай барацьбой. Гэта зусім зразумела, калі ўлічыць, што 6 удзельнікаў пры спрыяючых абставінах зараз могуць прэтэндаваць на першае месца ў турніры.

Партыя Батвінік — Ржэшэўскі скончылася ўнічыю.

Эйве на 25-м ходзе выйграў у Тэйлора. Капабланка на 37-м ходзе—у Вінтэра, Відмар з Ласкерам на 33-м ходзе згадзіліся на нічыю.

Пасля 12 тураў наперадзе Батвінік і Эйве—па 8 (з 11). Капабланка—7 (з 10). Ржэшэўскі—7,5 (з 12) і т. д.

### 13-Ы ТУР.

ЛОНДАН, 25 жніўня. (БЕЛТА). Вынікі сёнешняга 13-га туру міжнароднага шахматнага турніру ў Натынгэме да перапынку былі наступныя: Ласкер выйграў у Эйве, Батвінік выйграў у Відмара. Партыя Флор—Файн скончылася ўнічыю пасля 19 ходаў.

## ВУЧЭННІ ПА ПРОЦІПАВЕТРАНАЙ АБАРОНЕ МЕНСКА

# ГОРАД ПАД ПАГРОЗАЙ

Учора днём штабу мясцовай проціпаветранай абароны стала вядома, што «праціўнік» рыхтуе паветраны напад на Менск. Роўна ў 16 гадзін дня радыё-рэпрадуктары апавясцілі, што Менск знаходзіцца пад пагрозай. Зараз-жа па радыё пачалі перадаваць правілы паводзін насельніцтва па сігналу паветранай трывогі.

І адразу на ўсіх прадпрыемствах, ва ўстановах, жактах, дамах пачалі прыводзіць у баявую гатоўнасць усе сродкі проціпаветранай і хімічнай абароны. На свае пасты ў процігазах сталі міліцыянеры, дворнікі, напагатове процігазы ў вагонаважатых трамвая і ўсё больш і больш грамадзян горада выходзіць на вуліцы з перакінутымі праз плячо сумкамі.

Каля самага ўваходу на двор фабрыкі «Кастрычнік» расклеен загад. Спецыяльныя знакі ўказваюць месца знаходжання абмывачнага пункта, пункта першай медыцынскай дапамогі, санітарнай каманды, кіраўніцтва аб'екта ППХА і г. д. Каля кожнага рабочага ляжаць напагатове процігазы. Варта толькі прагучаць сігналу паветранай трывогі, як прадпрыемства замаскаваўшыся пагрузіцца знадворку ў цемру, усе надзенуць процігазы, і з ранейшым тэмпам будзе кіпець работа ў цэхах.

Своечасова і хутка разгарнулі ўсе сродкі ППХА на заводзе імя Варашылава, фабрыцы імя Кагановіча і іншых прадпрыемствах горада, а таксама ў жактах № 23, 16 і т. і. Хатнія гаспадыні-актывісткі Асоавіяхіма прымаюць актыўны ўдзел у процігазавай абароне Менска.

У горадзе створана вялікая колькасць спецыялізаваных каманд, былі якія ўчора былі ўзяты на казарменнае становішча. У 22 гадзіны штаб мясцовай проціпаветранай абароны прыняў агляд гатоўнасці ўчастковых каманд.

... Горад жыве па-ранейшаму кіпучым жыццём. Разлiцоўка знікі трамвая, імчацца аўтамашыны, не спыняецца паток пешаходаў. Усё расклеены загад начальніка мясцовай проціпаветранай абароны Жуковіча, і правілы паводзін насельніцтва ў часе паветранай трывогі спыняюць сотні людзей..

З часу на час чакаецца напад «праціўніка». Горад гатоў даць адпор паветранаму «ворагу».

Н. ВІШНЕЎСКІ, Н. ГАСМАН.

## ПЕРАМОЖЦЫ УСЕБЕЛАРУСКАЙ КАЛГАСНАЙ СПАРТАКІЯДЫ

24 жніўня скончылася ўсебеларуская калгасная спартакіяда. Агульным пераможцам спаборніцтваў выйшла каманда калгаса «Чырвоныя Скарынічы», Менскага раёна. Каманда заваявала першы прыз—Чырвоны сцяг ЦВК БССР. Другое месца заняла каманда калгаса «Кім», Хойніцкага раёна. Усе мінулагоднія рэкорды калгасных спартсменаў пабіты на гэтых спаборніцтвах. Устаноўлены першыя рэкорды калгаснікаў па веласпорту. У мужчынскіх шасейных велагонках перамогу атрымаў калгаснік сельскагаспадарчай арцелі «Перамога», Быхаўскага раёна тав. Зібраў. Дыстанцыю адзін кіламетр ён прайшоў за 1 мінуту 34,6 сек., а 50 кіламетраў—за 1 гадзіну 56 мін.

Новыя рэкордсмены ўзнагароджаны каштоўнымі падарункамі.

* У соўгасе «Блонь», Пухавіцкага раёна адбылася ўсебеларуская спартакіяда рабочых свінасоўгасаў па лёгкай атлетыцы і стральбе. Удзельнічала 60 чал. Першае месца заняў калектыў фізкультурнікаў соўгаса імя Свердлова, Дзяржынскага раёна, другое—калектыў соўгаса імя Гікало, Ветрынскага раёна. 21 удзельнік спартакіяды прэміраваны граматамі і каштоўнымі падарункамі.

## У менскім горсовеце

* За дапушчэнне скажэнняў фінансавай палітыкі ў рабоце гарфа, выяўленых рэвізіяй Наркамфіна СССР, загадчык гарфа тав. Залескі зняты з работы і выведзен са складу прэзідыума горсовета. Часовае выкананне абавязкаў загадчыка гарфа ўскладзена на тав. Давідовіч.

* Для пабудовы ў 1937 г. трох новых школ адведзены зямельныя ўчасткі на рагу Свярдлоўскай і Карла Маркса, на Доўгабродскай вуліцы (між Кладбішчанскай вул. і завулкам Радыста) і на Барысаўскім тракце (між трэцяй лініяй і Лагойскім завулкам). Будынкі школ будуць чатырохпавярховыя.

* Для перапісу насельніцтва Менска створана горбюро. У якасці інструктароў-кантралёраў будуць мабілізаваны на 18 дзён 190 работнікаў устаноў і арганізацый. 1.300 студэнтаў мабілізуюцца на 7 дзён у якасці шчотчыкаў.

* У 1937 г. разгорнецца будаўніцтва жыллёвага дома на 50 кватэр на рагу вуліц Кірава і Энгельса, жыллёвага 24-кватэрнага дома на Ленінскай вул., другой і трэцяй чаргі 124-кватэрнага дома на Савецкай вуліцы і прыбудова да дому горсовета.

* 36 прыватных домаўладанняў муніцыпалізаваў гарадскі совет за безгаспадарчасць іх утрымання.

Рэгулярныя паветраныя зносіны наладжаны штодзенна паміж Масквой і Менскам. НА ЗДЫМКУ: Уваход у Менскі аэрапорт. ([illegible]) ([illegible]).

## ПРЫЕЗД ЧЭХАСЛАВАЦКІХ ВЕТЭРЫНАРНЫХ УРАЧОЎ

НЕГАРЭЛАЕ. 25 жніўня (Кар. «Звязды»). Учора з заграніцы прыехала група чэхаславацкіх ветэрынарных урачоў у колькасці 29 чал.

У складзе групы доктар Хілік—спецыяліст чэхаславацкага міністэрства сельскай гаспадаркі, доктар Краль—асістэнт вышэйшай ветэрынарнай школы, доктар Бортнік — дырэктар бойні, а таксама рад іншых спецыялістаў.

Мэтай паездкі групы ў Совецкі Саюз з'яўляецца азнаямленне з пастаноўкай ветэрынарнай справы ў СССР. З Негарэлага група выехала ў Ленінград.

## ХРОНІКА

Прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР адхіліў хадайніцтва аб памілаванні асуджаных Ваеннай Калегіяй Вярхоўнага Суда Саюза ССР 24-га жніўня г. г. па справе аб'яднанага трацкісцка-зіноўеўскага тэрарыстычнага цэнтра — Зіноўева Г. Е., Каменева Л. Б., Еўдакімава Г. Е., Бакаева І. П., Мрачкоўскага С. В., Тэр-Ваганяна В. А., Смірнова І. Н., Дрэйцэра Е. А., Рэйнгольда І. І., Пікеля Р. В., Фрыца Давіда (Круглянскага Ільі Давіда Ізраілевіча), Ольберга В. П., Бермана-Юрына К. Б., Лур'е М. І., Лур'е Н. Л.

Прыгавор у адносіне ўсіх асуджаных — Зіноўева Г. Е., Каменева Л. Б., Еўдакімава Г. Е., Бакаева І. П., Мрачкоўскага С. В., Тэр-Ваганяна В. А., Смірнова І. Н., Дрэйцэра Е. А., Рэйнгольда І. І., Пікеля Р. В., Гольцмана Э. С., Фрыца Давіда (Круглянскага Ільі-Давіда Ізраілевіча), Ольберга В. П., Бермана-Юрына К. Б., Лур'е М. І., Лур'е Н. Л. — прыведзен у выкананне.

## ПАВЕДАМЛЕННІ

Партыкалегія пры Упаўнаважаным КПК па Беларусі просіць з'явіцца ў партыкалегію (Менск, Чырвонаармейская вул., 16, 3 паверх, пакой № 25) Мажэйка А. М.

Просьба да ўсіх арганізацый і ўстаноў, якія ведаюць месца знаходжання Мажэйка А. М., паведаміць партыкалегіі.

ПАРТКАЛЕГІЯ ПРЫ Уп. КПК па БССР.

**

Ніжэйпаіменаваныя ў спісу, выключаныя з партыі ў час праверкі партдакументаў, былыя члены і кандыдаты партыі, выклікаюцца да 1 верасня 1936 года ў Сталінскі РК КП(б)Б г. Менска для гутаркі па пададзеных імі апеляцыях.

**Агафоненка** Еўдакія Ігнацьеўна, **Айзенштат** Мірон Вульфавіч. **Акуліч** (Звероўскі) Ілля Іванавіч, **Альфер** Нікалай Сямёнавіч, **Амельчэня** Іван Іванавіч, **Бабчонак** Філіп Міхайлавіч, **Бер** Іосіф Беніямінавіч, **Болбас** Пётр Малафеевіч, **Браверман** Абрам Якаўлевіч, **Вайнер** Ісак Зусьманавіч, **Вайнберг** Лазар Абрамавіч, **Гайдукоў** Нікіта Данілавіч, **Гельбе** Фёдар Грыгор'евіч, **Гельберг** Арон Сямёнавіч, **Голуб** Нохім Палеровіч, **Гарбацэвіч** Іван Лукіч, **Гофштэйн** Ізраіль Ісакавіч, **Данілаў** Павел Абрамавіч, **Дзецінка** Абрам Ісаакавіч, **Дзімітрок** Іван Ігнацьевіч, **Дулец** Якаў Рахмілавіч, **Емельянаў** Нестар Пятровіч, **Зыботла** Васілій Якаўлевіч, **Іткін** Якаў Ісакавіч, **Кавалькоў** Аляксандр Аляксандравіч, Каменева Анна Аляксееўна.

## АД УЗДЗЕНСКАГА РК КП(б)Б

Згублены партыйны білет узору 1936 года № 0865091, выданы Цэнтральным Камітэтам Комуністычнай партыі большэвікоў Беларусі на імя Пінчук Фёдара Іллічовага, лічыць несапраўдным.

Нам. сакратара уздзенскага РК КП(б)Б СКАВАРОДКА.

Ч. в. а. адказнага рэдактара А. П. ДЖЭЛЮК.


Памяшканне БДТ-1

Гастролі 2-га Беларускага дзяржаўнага тэатра

СЁННЯ

А. Карнейчук

**ГІБЕЛЬ ЭСКАДРЫ**

Пачатак у 8 гадзін вечара.

**ДЗЯРЖЦЫРК**

(сад „Профінтэрн", тэл. 25-085 і 24-171)

Сёння

**вялікае цырковое прадстаўленне**

ў 3-х аддзяленнях.

Пачатак у 9 г. веч.

| | |
|---|---|
| Дзіцячы гукавы кінотэатр | НОВЫ ГУЛІВЕР |
| „Чырвоная зорка" | ШУКАЛЬНІКІ ЩАСЦЯ |
| „Інтэрнацыянал" | ЦЫРК |
| „Спартак" | КНЯЖНА МЭРЫ |

Тэрмінова ПАТРЭБЕН

ЗАГ. НАВУЧАЛЬНАЙ ЧАСТКІ

для пастаяннай працы ў БАБРУЙСКАЙ ПРОФТЭХШКОЛЕ швэйнікаў і абутнікаў.

Даведацца па адрасу: г. Менск, Інтэрнацыянальная, 9, сектару кадраў Белкаапромсовета, тэл. 25-455.

Аддзелу падпіскі КОГІЗ'а

ПАТРЭБНЫ

САКРАТАР-МАШЫНІСТКА І КАРТАТЭТЧЫКІ

Звярачацца: Совецкая, 73, пасаж (ва дворы).


ПАДПІСЧЫКІ ГАЗЕТ І ЖУРНАЛАЎ,

**ВЕДАЙЦЕ,** што па дагавору паміж выдавецтвамі і Народным камісарыятам сувязі ўсе, без выключэння, прадпрыемствы сувязі абавязаны:

1. Разбіраць і задавольваць усе скаргі падпісчыкаў на дрэнную дастаўку друку ў двухдзенны тэрмін (48 гадзін).
2. Мець і прад'яўляць па першаму патрабаванню падпісчыкаў кнігу скарг для запісу ўсіх скарг на дрэнную дастаўку друку.
3. Вывесіць на відным месцы (на пошце, ва ўстановах, на прадпрыемствах) аб'явы аб тэрмінах дастаўкі друку.
4. Заканчваць дастаўку масавых партыйных журналаў у тэрмін не больш 24 гадзін і астатніх журналаў — у тэрмін не больш 48 гадзін з моманту іх прыбыцця.
5. Без затрымання вяртаць падпісчыкам падпісныя сумы за нявыкананую падпіску або недастаўленае выданне.

ВЫДАВЕЦТВА ЦК КП(б)Б «ЗВЯЗДА».

БЕЛАРУСКАЕ АГУЛЬНАВЫДАВЕЦКАЕ БЮРО КАНТРОЛЮ.

## Кіраўніцтва ашчадкас і дзяржкрэдыту БССР

даводзіць да ведама ўсіх пазыкатрымальнікаў, маючых у сябе аблігацыі масавых пазык, выпушчаных урадам да 1936 г., што на падставе інструкцыі **аб умовах і парадку размяшчэння дзяржаўнай унутраной пазыкі другой пяцігодкі (выпуск 4 года) і аб парадку абмену (канверсіі) на гэту пазыку аблігацый дзяржаўных масавых пазык, выпушчаных да 1936 года:**

1. **Пазыкатрымальнікі, здаўшыя** свае аблігацыі ў ашчадныя касы на хаванне, павінны абмяняць гэтыя аблігацыі на аблігацыі новай пазыкі пры асабістай яўцы ў ашчадную касу. Пры немагчымасці асабістай яўкі пазыкатрымальнік высылае ў ашчадную касу пісьмовую заяву з указаннем, на якія аблігацыі новай пазыкі павінны быць абменены аблігацыі ранейшых пазык.

У заяве апрача таго трэба ўказаць, ці патрэбна пераслаць аблігацыі новай пазыкі або пакінуць іх на хаванне ў ашчаднай касе.

**Разам з заявай пазыкатрымальнік абавязан выслаць (адкрытым каштоўным пакетам) выданае яму раней ашчаднай касай захавальнае пасведчанне, без якога ашчадная каса абмен аблігацый не праводзіць.**

2. **Пазыкатрымальнікі, атрымаўшыя ў ашчадных касах ссуды** пад заклад аблігацый ранейшых масавых пазык, павінны скончыць свае разлікі па ссудах **да 1 красавіка 1937 г.** пры асабістай яўцы ў ашчадную касу або шляхам пераводу па пошце ашчаднай касе належачых па ссудах сум з працэнтамі і платай за хаванне аблігацый.

**Ліквідацыя разлікаў па ссудах і абмен закладзеных аблігацый праводзіцца ў наступным парадку:**

а) ссуда, тэрмін якой зышоў, пагашаецца пазыкатрымальнікам па яго жаданню наяўнымі грашыма або закладзенымі аблігацыямі на адпаведную суму; у апошнім выпадку на суму астачы пасля пагашэння сумы доўгу пазыкатрымальніку выдаюцца аблігацыі новай пазыкі;

б) ссуда, тэрмін якой не зышоў, па жаданню пазыкатрымальніка або пагашаецца ім наяўнымі грашыма, або захоўваецца да сканчэння тэрміну; у гэтым выпадку закладзеныя аблігацыі поўнасцю абменьваюцца на аблігацыі новай пазыкі.

3. **У выпадку няяўкі** пазыкатрымальнікаў у ашчадныя касы **да 1 красавіка 1937 г.** для правядзення разлікаў па ссудзе і абмену закладзеных аблігацый, **ашчадныя касы завочна пагашаюць пратэрмінаваныя ссуды** за кошт закладзеных аблігацый і абменьваюць астачу закладзеных аблігацый на аблігацыі новай пазыкі. Закладзеныя аблігацыі па ссудах, тэрмін якіх не зышоў, абменьваюцца ашчаднымі касамі поўнасцю на аблігацыі новай пазыкі.

**Абмен пачнецца ў г. Менску з 1 верасня 1936 г., а ў раёнах БССР — у тэрміны, якія будуць дадаткова абвешчаны.**

**КІРАЎНІЦТВА АШЧАДКАС І ДЗЯРЖКРЭДЫТУ БССР.**

## ПАКРАДЗЕНЫЯ І ЗГУБЛЕНЫЯ ДАКУМЕНТЫ ЛІЧЫЦЬ НЕСАПРАЎДНЫМІ

РЫЖЭЎСКІ І. П. — пашпарт № 663763; КРУК З. М. — пасведчанне аб сканчэнні сямігодкі; ХМЯЛЕЎСКІ М. І. — шоферскія правы; КУДРАЎЦАЎ М. А. — пашпарт; РЭЎВА А. Д. — пропуск друкарні імя Сталіна; ВАРЭННІК Н. Л. — пашпарт; ВІННІКАВА Г. З. — дыплом аб сканчэнні Белдзяржуніверсітэта; ДУБОВІК С. В. — ваенны білет; ШЭВЕЛЬ М. А. — метрычны выпіс; АРЛОЎСКІ А. Х. — пашпарт № 178966; РЭДЭР І. Я. — профбілет; ШАХРАЙ А. І. — ваенны білет; ГРЫНКЕВІЧ В. С. — пашпарт; БЯГУН І. С. — ваенны білет; ШТЫХ К. Л. — пашпарт, ваенны білет; ПЛОТКІН І. Л. — пашпарт; ДЗЕРУНОЎ Н. Е. — ваенны білет.

**У аддзел аб'яў званіце па тэл. 12-845**

ДЗЯРЖАЎНАЯ ЎНУТРАНАЯ ВЫІГРЫШНАЯ ПАЗЫКА

## ЧАЦВЕРТАГА ЗАВЯРШАЮЧАГА ГОДА ПЯЦІГОДКІ

(беспройгрышны выпуск)

## СПРАВАЧНАЯ ТАБЛІЦА

**15 ТЫРАЖУ выйгрышаў, які праводзіўся ў г. Ігарка, Краснаярскага края, 11 і 12 жніўня 1936 г.**

Усяго ў тыражы разыграна 432.000 выйгрышаў на суму 46.009.600 рублёў.

Указаныя ў табліцы нумары выйгралі ва ўсіх 32 разрадах.

Выйгрышы выплочваюцца дзярж. працашчадкасамі, згодна існуючых правіл па аблігацыях, маючых пры сабе талон на атрыманне выйгрышу. Пры выплаце выйгрышу талон адразаецца, а аблігацыя варочаецца пазыкатрымальніку для абмену яе на аблігацыі пазыкі другой пяцігодкі (выпуск 4 года) ва ўстаноўлены тэрмін.

Гэта табліца з'яўляецца справачнай і не можа служыць падставай для выплаты па ёй выйгрышу.

**ВЫІГРЫШЫ ВЫПАЛІ НА НАСТУПНЫЯ НУМАРЫ СЕРЫЙ І АБЛІГАЦЫЙ**

| №№ серый | №№ аблігацый | Размер выйгрыш у рублях | №№ серый | №№ аблігацый | Размер выйгрыш у рублях | №№ серый | №№ аблігацый | Размер выйгрыш у рублях | №№ серый | №№ аблігацый | Размер выйгрыш у рублях |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 00096 | 1—50 | 200 | 04524 | 02*) | 500 | 09054 | 1—50 | 100 | 15204 | 1—50 | 100 |
| 00145 | 1—50 | 100 | 04676 | 1—50 | 100 | 09099 | 1—50 | 100 | 15281 | 1—50 | 100 |
| 00201 | 1—50 | 100 | 04685 | 1—50 | 100 | 09183 | 1—50 | 100 | 15302 | 1—50 | 100 |
| 00246 | 1—50 | 100 | 04702 | 19*) | 500 | 09360 | 1—50 | 100 | 15367 | 1—50 | 100 |
| 00272 | 1—50 | 200 | 04734 | 1—50 | 100 | 09388 | 36*) | 1000 | 15434 | 1—50 | 100 |
| 00430 | 1—50 | 100 | 04831 | 1—50 | 100 | 09508 | 26*) | 500 | 15621 | 1—50 | 100 |
| 00547 | 1—50 | 100 | 04844 | 1—50 | 100 | 09552 | 1—50 | 100 | 15623 | 1—50 | 100 |
| 00576 | 1—50 | 100 | 04948 | 1—50 | 100 | 09630 | 1—50 | 100 | 15681 | 1—50 | 100 |
| 00628 | 1—50 | 100 | 04952 | 20*) | 500 | 09682 | 1—50 | 100 | 15716 | 1—50 | 100 |
| 00646 | 1—50 | 100 | 04995 | 1—50 | 100 | 09708 | 1—50 | 100 | 15790 | 1—50 | 100 |
| 00866 | 1—50 | 100 | 05178 | 1—50 | 100 | 10071 | 1—50 | 100 | 15911 | 1—50 | 100 |
| 00962 | 1—50 | 100 | 05337 | 1—50 | 100 | 10282 | 1—50 | 100 | 15981 | 1—50 | 100 |
| 00985 | 1—50 | 100 | 05342 | 1—50 | 100 | 10345 | 43*) | 3000 | 16071 | 1—50 | 100 |
| 01012 | 1—50 | 100 | 05425 | 1—50 | 100 | 10346 | 1—50 | 100 | 16154 | 1—50 | 100 |
| 01151 | 1—50 | 100 | 05449 | 1—50 | 100 | 10428 | 1—50 | 100 | 16157 | 1—50 | 200 |
| 01161 | 1—50 | 100 | 05469 | 27*) | 500 | 10474 | 1—50 | 100 | 16159 | 1—50 | 100 |
| 01182 | 31*) | 500 | 05472 | 1—50 | 100 | 10620 | 26*) | 500 | 16526 | 1—50 | 100 |
| 01186 | 04*) | 500 | 05584 | 1—50 | 100 | 10654 | 1—50 | 100 | 16539 | 1—50 | 100 |
| 01202 | 1—50 | 100 | 05603 | 1—50 | 100 | 10661 | 1—50 | 200 | 16617 | 1—50 | 100 |
| 01256 | 1—50 | 100 | 05618 | 1—50 | 100 | 10775 | 1—50 | 100 | 16648 | 1—50 | 100 |
| 01315 | 1—50 | 100 | 05639 | 1—50 | 100 | 10845 | 1—50 | 100 | 16654 | 1—50 | 100 |
| 01402 | 1—50 | 100 | 05654 | 1—50 | 100 | 10856 | 1—50 | 100 | 16679 | 1—50 | 100 |
| 01418 | 1—50 | 100 | 05729 | 1—50 | 100 | 10889 | 1—50 | 100 | 16685 | 1—50 | 100 |
| 01629 | 14*) | 3000 | 05739 | 1—50 | 100 | 10975 | 1—50 | 100 | 16737 | 1—50 | 100 |
| 01668 | 1—50 | 100 | 05781 | 1—50 | 100 | 11326 | 1—50 | 200 | 16865 | 1—50 | 100 |
| 01958 | 1—50 | 100 | 05823 | 1—50 | 100 | 11352 | 1—50 | 100 | 16888 | 1—50 | 100 |
| 01967 | 1—50 | 100 | 05852 | 1—50 | 100 | 11398 | 1—50 | 100 | 17089 | 1—50 | 100 |
| 02006 | 13*) | 1000 | 05876 | 1—50 | 100 | 11449 | 1—50 | 100 | 17151 | 1—50 | 100 |
| 02034 | 1—50 | 100 | 05988 | 48*) | 500 | 11458 | 1—50 | 100 | 17162 | 1—50 | 100 |
| 02070 | 1—50 | 100 | 06063 | 14*) | 500 | 11516 | 1—50 | 100 | 17232 | 1—50 | 200 |
| 02096 | 1—50 | 100 | 06101 | 1—50 | 100 | 11586 | 14*) | 1000 | 17281 | 1—50 | 100 |
| 02180 | 1—50 | 100 | 06454 | 01*) | 1000 | 11669 | 1—50 | 100 | 17302 | 1—50 | 100 |
| 02384 | 1—50 | 100 | 06580 | 1—50 | 100 | 11698 | 1—50 | 100 | 17325 | 1—50 | 100 |
| 02455 | 1—50 | 100 | 06590 | 1—50 | 100 | 11770 | 1—50 | 100 | 17473 | 47*) | 500 |
| 02465 | 1—50 | 100 | 06619 | 1—50 | 100 | 11910 | 1—50 | 100 | 17547 | 1—50 | 100 |
| 02604 | 1—50 | 100 | 06720 | 1—50 | 100 | 12333 | 1—50 | 100 | 17602 | 1—50 | 100 |
| 02676 | 1—50 | 100 | 06752 | 1—50 | 100 | 12516 | 1—50 | 100 | 17721 | 22*) | 1000 |
| 02754 | 1—50 | 100 | 06875 | 1—50 | 100 | 12908 | 1—50 | 100 | 17865 | 1—50 | 100 |
| 02806 | 24*) | 500 | 06926 | 1—50 | 100 | 12974 | 1—50 | 100 | 18150 | 1—50 | 100 |
| 03001 | 1—50 | 100 | 06995 | 1—50 | 100 | 12989 | 1—50 | 100 | 18256 | 1—50 | 100 |
| 03032 | 1—50 | 100 | 07027 | 1—50 | 100 | 13054 | 1—50 | 100 | 18332 | 1—50 | 100 |
| 03101 | 1—50 | 100 | 07130 | 1—50 | 100 | 13105 | 03*) | 500 | 18528 | 1—50 | 200 |
| 03115 | 39*) | 500 | 07313 | 1—50 | 100 | 13165 | 1—50 | 100 | 18618 | 1—50 | 100 |
| 03217 | 25*) | 500 | 07426 | 1—50 | 100 | 13227 | 1—50 | 100 | 18629 | 24*) | 1000 |
| 03229 | 1—50 | 100 | 07436 | 1—50 | 100 | 13283 | 17*) | 500 | 18711 | 1—50 | 100 |
| 03308 | 1—50 | 200 | 07710 | 1—50 | 100 | 13315 | 1—50 | 100 | 18724 | 1—50 | 100 |
| 03310 | 1—50 | 100 | 07750 | 1—50 | 100 | 13472 | 1—50 | 200 | 18786 | 1—50 | 100 |
| 03339 | 1—50 | 100 | 07760 | 1—50 | 100 | 13680 | 14*) | 500 | 19051 | 1—50 | 100 |
| 03416 | 33*) | 1000 | 07774 | 1—50 | 100 | 14057 | 1—50 | 100 | 19069 | 1—50 | 100 |
| 03424 | 1—50 | 100 | 07800 | 1—50 | 100 | 14081 | 40*) | 1000 | 19158 | 1—50 | 100 |
| 03444 | 1—50 | 100 | 07861 | 1—50 | 100 | 14312 | 1—50 | 100 | 19192 | 1—50 | 100 |
| 03555 | 1—50 | 100 | 08215 | 1—50 | 100 | 14326 | 1—50 | 100 | 19341 | 1—50 | 100 |
| 03645 | 1—50 | 200 | 08276 | 20*) | 500 | 14328 | 26*) | 500 | 19395 | 1—50 | 100 |
| 03779 | 1—50 | 100 | 08277 | 1—50 | 100 | 14379 | 38*) | 1000 | 19446 | 1—50 | 100 |
| 03796 | 1—50 | 100 | 08283 | 1—50 | 100 | 14410 | 1—50 | 100 | 19596 | 1—50 | 100 |
| 03888 | 1—50 | 200 | 08313 | 1—50 | 100 | 14445 | 1—50 | 100 | 19624 | 1—50 | 100 |
| 03869 | 1—50 | 100 | 08572 | 1—50 | 100 | 14517 | 1—50 | 100 | 19654 | 1—50 | 100 |
| 03915 | 33*) | 500 | 08585 | 1—50 | 100 | 14546 | 1—50 | 100 | 19670 | 1—50 | 100 |
| 04068 | 1—50 | 100 | 08669 | 1—50 | 100 | 14715 | 1—50 | 100 | 19671 | 1—50 | 100 |
| 04246 | 1—50 | 100 | 08701 | 1—50 | 100 | 14728 | 1—50 | 100 | 19699 | 1—50 | 100 |
| 04283 | 1—50 | 100 | 08708 | 1—50 | 100 | 14759 | 1—50 | 100 | 19729 | 1—50 | 100 |
| 04294 | 1—50 | 100 | 08790 | 1—50 | 100 | 14851 | 1—50 | 100 | 19761 | 1—50 | 100 |
| 04298 | 1—50 | 100 | 08797 | 1—50 | 100 | 14881 | 1—50 | 100 | 19773 | 1—50 | 200 |
| 04336 | 1—50 | 200 | 08826 | 1—50 | 100 | 14918 | 1—50 | 100 | 19808 | 1—50 | 100 |
| 04381 | 1—50 | 100 | 08856 | 1—50 | 100 | 14942 | 1—50 | 100 | 19813 | 1—50 | 100 |
| 04383 | 1—50 | 100 | 08918 | 1—50 | 100 | 14992 | 33*) | 1000 | 19829 | 1—50 | 100 |
| 04397 | 1—50 | 100 | 08996 | 1—50 | 100 | 15072 | 1—50 | 100 | | | |
| 04439 | 1—50 | 100 | 09042 | 1—50 | 100 | 15107 | 1—50 | 100 | | | |

*) Астатнія 49 аблігацый гэтай серыі выйгралі па 100 руб. кожная.

# ЗАГАД

## НАЧАЛЬНІКА МЯСЦОВАЙ ПРОЦІПАВЕТРАНАЙ АБАРОНЫ

№ 1

23 жніўня 1936 г. — г. Менск.

1) У бліжэйшыя дні будуць праведзены паверачныя трэніровачныя вучэнні ўсіх сіл і сродкаў мясцовай проціпаветранай абароны.

Для прывядзення ўсіх сіл і сродкаў мясцовай проціпаветранай абароны ў поўную баявую гатоўнасць, увесці па гораду пагражаемае становішча з 16 гадзін 25 жніўня гг.

2) З моманту ўвядзення пагражаемага становішча на ўсіх аб'ектах ППА, ва ўсіх прадпрыемствах, установах, навучальных установах, домаўладаннях увесці кругласутачнае дзяжурства. Месца прабывання дзяжурнага — памяшканне з гарадскім тэлефонам і рэпрадуктарам радыётрансляцыйнай сеткі.

3) Пад адказнасць адміністрацыі адпаведных прадпрыемстваў, устаноў, домаўладанняў і інш. усе знадворныя рэпрадуктары і радыёкропкі трансляцыйнай сеткі трымаць уключанымі кругласутачна.

4) На працягу ўсяго перыяду пагражаемага становішча, насельніцтву, якое мае асабістыя процігазы, мець іх пастаянна пры сабе.

5) У часе дзеяння пагражаемага становішча ўнутранае асвятленне ўсіх дамоў, прадпрыемстваў, устаноў скарачаецца да мінімуму і зацямняецца. Знадворнае асвятленне таксама скарачаецца, згодна інструкцыі па светамаскіроўцы.

6) Сігнал «паветранай трывогі» будзе падавацца без папярэджання.

7) У часе трэніровачных вучэнняў па гораду месцы ўмоўных паражэнняў будуць адзначацца наступным чынам: а) скінутыя з самалётаў ракеты азначаюць: чырвоная ракета — фугасную бомбу; зялёная і белая ракета — хімічную (газавую) бомбу. Разрыў фугаснай бомбы на зямлі азначаецца падрывам узрыўпакетаў. Разрыў хімічнай бомбы на зямлі азначаецца спальваннем шашак і паліўкай знешніх граніц заражонай тэрыторыі вучэбным атручваючым вешчаствам; б) паліўка з самалётаў вадкімі ОВ будзе азначацца паліўкай вучэбным ОВ або падфарбаванай вадой. На зямлі гэта паліўка будзе азначацца перарывістым распырскваннем вучэбнага ОВ і спальваннем шашак знутры плошчы заражэння; в) запальваючыя бомбы (пажары) будуць азначацца спальваннем дымовых шашак; г) паражэнне людзей будзе азначацца спецыяльнымі статыстамі і грамадзянамі, аказаўшыміся ў ачагах паражэння, парушыўшымі правілы паводзін па ВТ.

8) Адной з важнейшых умоў паспяховай ліквідацыі ачагоў паражэнняў з'яўляецца хуткае данясенне аб паражэннях.

Усе кіраўнікі прадпрыемстваў і ўстаноў паведамляюць аб паражэннях у штаб ППА горада, адміністрацыя жылых дамоў — у штабы ППА ўчасткаў і асобныя грамадзяне — паставому міліцыянеру або дзяжурнаму бліжэйшага домаўладання.

9) Надыходзячыя паверачныя і трэніровачныя вучэнні па мясцовай проціпаветранай абароне маюць велізарнае значэнне ва ўмацаванні абароназдольнасці г. Менска. Усе працоўныя г. Менска, грамадскія арганізацыі, кіраўнікі прадпрыемстваў і ўстаноў абавязаны сваім актыўным удзелам забяспечыць дысцыпліну і арганізаванасць у вучэннях.

Нач. мясцовай ППА гор. Менска

Старшыня горсовета Р.С. і Ч.Д. ЖУКОВІЧ.


Менскі санітарны вучэбны пункт

абвяшчае **НАБОР**

у ШКОЛУ МЕДСЯСЦЁР без адрыву ад вытворчасці.

Прымаюцца асобы, скончыўшыя сямігодку ва ўзросце ад 16 да 35 год.

Санітарны вучэбны пункт рыхтуе кваліфікаваных медсясцёр з сярэдняй медыцынскай асветай.

Прыём заяў праводзіцца да 28 жніўня.

Адрас: Менск, Першамайская, 7, 3-ці паверх, пакой 23.

ДЫРЭКЦЫЯ.


Тыраж 86.770 экз. — Друкарня газеты «Звязда», Менск, Совецкая 63. — Уп. Галоўлітбела № К—271.